

НУ ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРА
БИТОЛА

Архивски знак:	0102
Рок на чување:	Две години
Потпис:	
08.02.2022 год.	Саша

Тел/факс. + 389 47 233 - 419
Тел/факс. + 389 47 552 - 418
E-mail: ckbitola@yahoo.com

Бр. 01-8411
17.02 2022 год.

Предмет: Годишен наративен извештај за работа на
НУ Центар за култура – Битола во 2021 година

I. Основни податоци

Институција

Национална установа Центар за култура – Битола

Адреса

Ул. „Широк сокак“ број: 60, 7000 Битола

Контакт

Телефон: 047 233 419 e-mail: ckbitola@yahoo.com

Директор

Маја Андоновска Илијевски

Основање

НУ Центар за култура – Битола, односно тогашниот Спомен дом на културата Битола е пуштен во употреба на 11 октомври 1980 година.

Темелни поставки

Согласно темелните програмски определби Центарот за култура Битола своите активности ги насочува во повеќе културно – уметнички сфери и дејности од кои што би ги издвоиле: музичко – сценска, ликовно – галерска, театарска, фолклорна, киноприкажувачка, издавачка, како и дејности во областа на посредување во културата.

Просторни капацитети

Центарот за култура Битола располага со универзална голема сала со 847 седишта, мала сала за камерни и други содржини со 107 седишта, две фоајеа за изложби, гардероби и административен простор. Институцијата е опремена со најсовремена дигитална опрема за 3Д проекции, аудио – визуелна, светлосна и друга техника која овозможува високо квалитетна програмска презентација.

Основни цели

Националната Установа Центар за култура Битола е институција од национален интерес во областа на културата и уметноста чии што основни цели се:

- да инициира, продуцира и афирмира високо квалитетни содржини од сите сфери на културата и уметноста,
- да мотивира, помага, афирмира и да овозможи творечко надоградување на уметници, творци од Битола, регионот и државата со што создава услови за планиран и непрекинат развој на културата и уметноста,
- да овозможи размена на културни вредности преку следење на светските културни текови, познати светски уметници и ансамбли и нивно организирано гостуване во Битола, со тенденција за реализирање на културно уметничките потреби на широкиот аудиториум, односно поединецот како конзумент, поттикнувајќи го да биде не само посматрач на културните вредности туку и творец и аниматор на културата,
- да овозможи отвореност на своите сценски простори за речиси сите свечени одбележувања и академии посветени на значајни поводи и настани од нашето културно историско минато и од сегашноста, за значајни музички активности и манифестации, концерти на забавна, традиционална музика, театарски претстави, концерти на музичко сценски ансамбли од различни жанрови, вокално инструментални групи како и нови творечки иницијативи.
- да изгради кадровска структура со искуство, да овозможи техничка опременост, да воспоставува соработка со творци, уметници, креатори на културата и институции, со што ќе овозможи реализација на тенденцијата за сопствен институционален развој во современ мултимедијален, мултимедијески центар за креирање и презентирање на културни вредности.

Продуцент на програма

Од многубројните фестивали и манифестации кои ги организира и продуцира Центарот за култура – Битола со подршка на Министерството за култура на Република Македонија, со своето реноме и високите уметнички дострели се издвојуваат :

- Интернационален фестивал на монодрама,
- Републички фестивал на народни песни и игри „Илинденски денови“ Битола,
- Фестивал на музика од светот,
- Државна изложба на детски ликовни творби на тема „Народната култура како трајна инспирација во моето творештво“,
- Семинар за традиционална музика и игра,
- Детска ликовна работилница,
- како и учеството во организацијата и техничката реализација на Интернационалниот фестивал на филмски фестивал „Браќа Манаки“.

II. ВОВЕДНИ НАПОМЕНИ

Националната Установа Центар за култура – Битола е формирана во 1980 година. Во текот на повеќе децениската работа и активност, иницира, продуцира и афиримира високо квалитетни содржини од сите сфери на културата и уметноста.

Секоја година Центарот за култура – Битола настојува да ги реализира проектите и програмите кои имаат долгогодишна традиција но и да продуцира нови содржини кои се одраз на модерните светски културни текови.

Годишната програма за работа, НУ Центар за култура - Битола, е планирана и насочена кон реализација на голем број проекти, концерти и манифестации во областа на музичко – сценската, драмската, визуелните дејности архитектурата и дизајнот тако и кино – прикажувачката и другите дејности.

Состојбата со пандемијата со корона вирусот која продолжи и во 2021 година е еден од клучните фактори кои влијаат врз начинот и степенот на реализација на годишната програма на Установата.

Со цел да се има увид во реализираните активности во периодот јануари – декември 2021 година, активностите се прикажани систематизирано во следните делови:

- Манифестации, фестивали, концерти и проекти од музичко – сценската, драмската, фолклорната и аудио – визуелната дејност во продукција на НУ Центарот за култура – Битола.
- Киноприкажувачка и филмска дејност.
- Манифестации и проекти во организација на други субјекти, поединци, здруженија и институции во соработка со НУ Центар за култура – Битола.

Работа во време на пандемија

НУ Центар за култура – Битола е институција од областа на културата која ја реализира својата програма во 2021 година почитувајќи ги сите протоколи и норми за вршење на дејност од областа на културата пропишани од Владата на РС Македонија, односно од нејзините органи и тела.

Во согласност со протоколите пропишани од Владата на РСМ и соодветните комисии, органи и тела:

- Фестивалите, концертите и проектите кои се реализира во големата сала која има капацитет од 847 седишта во согласност со мерките во првата половина од 2021 година беше овозможен влез на 250, а во вториот дел од годината на 400 лица;
- На манифестациите, концертите, проекциите беше овозможен влез на посетителите кои поседуваат сертификат за примени вакцини;
- Посетителите можеа да влезат во Центарот за култура и да ја проследат програмата само со заштитна маска;
- На влезот се мереше температура и дезинфекцираа раце;
- Влезници се продаваа од посебна просторија- билетара која има шалтерски принцип со заштитно стакло за билетопродавачот односно посетителот;
- На јасен начин беа обележани с ѓедиштата во големата сала каде што можеа да седат посетителите со меѓусебно растојание од 1,5 – 2 м;
- На јасен и недвосмислен начин беа обележат седиштата во големата сала кои што не треба да се користат заради обезбедување дистанца;
- Излезот од големата сала се вршеше од 4 излези со задолжително растојание помеѓу посетителите;
- Пред и по секоја концертна или филмска вечер се вршеше механичко чистење на влезовите, фоајето и тоалетите со средства кои уништуваат вируси со задолжително водење на евидентија на реализираните чистења;
- Се вршеше задолжително вентилирање на просторите преку системот за вентилација или на друг начин за време и по завршување на манифестациите;
- Беше дефиниран просторот во кој се движеа учесниците;
- Влезот во просториите каде што престојуваат учесниците го регулираа вработени лица;
- Обезбедени беа посебни тоалети за учесниците и чистење и дезинфекцирање пред и по секој договорена манифестација;
- Дефинирано беше време за подготвка, проба и реализација на проектите;
- Посебно се чистеше сцената пред и по секоја активност на неа;
- Задолжително се обезбедија маски и хемиски средства за дезинфекција на учесниците;
- Забрането беше движење на неовластени лица во просториите каде што се учесниците;
- Сите лица кои се дел од тимот за реализација носеа маски, и се придржуваа на мерките за заштита за време на подготовката, пробата и реализацијата на манифестацијата.

**III. МАНИФЕСТАЦИИ, ФЕСТИВАЛИ, КОНЦЕРТИ И ПРОЕКТИ ОД
МУЗИЧКО – СЦЕНСКАТА, ДРАМСКАТА, ФОЛКЛОРНАТА И ВИЗУЕЛНИ
УМЕТНОСТИ АРХИТЕКТУРА И ДИЗАЈН ВО ПРОДУКЦИЈА НА
НУ ЦЕНТАРОТ ЗА КУЛТУРА - БИТОЛА**

**1. ДРЖАВНА ИЗЛОЖБА НА ДЕТСКИ ЛИКОВНИ ТВОРБИ НА ТЕМА
„НАРОДНАТА КУЛТУРА КАКО ТРАЈНА ИНСПИРАЦИЈА ВО МОЕТО
ТВОРЕШТВО“**

- Фоаје на НУ Центар за култура – Битола
- 26 мај до 20 јуни 2021 година

„Во овие тешки времиња, кога светот ја води најтешката битка, кога културата и уметноста се едни од најпогодените гранки на живеењето, детската беззрижност ја извојува најголемата победа, а светот во окото на детето останува чист и непроменет. Во тој свет традицијата е жива и плени со сета своја убост. За тоа говори и овогодинешната детска ликовна изложба инспирирана од народната традиција. Петстотини и шест детски творби од педесет и едно основно училиште. И во отсуство од училишните клупи децата успеаја да се инспирираат и да учествуваат на 46-та Државна изложба на детски ликовни творби на тема „Народната култура како трајна инспирација во моето творештво“ во Битола. Благодарност и желби за здравје и успех до сите деца и нивните ликовни педагози и ментори.“

Мая Андоновска Илијевски Директор на . НУ Центар за култура - Битола

Државната изложба на детски ликовни творби на тема „Народната култура како трајна инспирација во моето творештво“ е воспоставена во 1975 година и оваа година го имаше своето 46-то издание во континуитет. Изложбата која е најстара од овој вид во нашата држава, па и пошироко, преку својот творечки континуитет, покажа дека зададената тема поседува универзални и уникатни вредности кои со текот на времето добиваат свежина и потенцијал. Тенденцијата да се поттикнат и насочат младите генерации да се запознаат со народната култура за да создаваат дела инспирирани од традицијата, но во духот на секојдневието, предизвика голем интерес и творечки порив.

Преку реализацијата на изложбата, илјадници деца ширум РС Македонија, заедно со нивните ликовни педагози неуморно истражуваат низ бесценетитот народен мозаик. Народните носии, везовите, ткаените изработки, изработките од бакар, сребро и злато, копаничарството, архитектурата, како и многу други делови од материјалното и духовното културно наследство претставуваат цел на детскиот интерес и инспирација. Токму таа активност, истражувањето,

инспирацијата и креацијата, обезбедуваат континуитет на долгата културна традиција.

Свеченото отворање на изложбата се реализира на 26 мај 2021 година со почеток во 12 часот при што пригодни говори одржаа Маја Андоновска Илијевски, Директорот на НУ Центар за култура – Битола, Валентин Груевски Претседавач на Советот на Општина Битола, а Изложбата за отворена ја прогласи Наташа Петровска, Градоначалник на Општина Битола.

Во рамките на изложбата беа изложени 506 детски творби од 51 основно училиште од РС Македонија и беше отворена за посета во периодот од 26 мај до 20 јуни 2021 година со примена на мерките предвидени во важечките протоколи за изложбена дејност. Изложбата ја посетија преку 2.000 посетители.

**Жири комисијата додели Специјална награда за континуирано
четири пати по ред добиена награда за најдобра колекција
на следните основни училишта**

1. ООУ „Гоце Делчев“ Кавадарци л.п. Ристо Јосифовски
2. ОУ „Гоце Делчев“ Битола л.п. Кристина Стојанова

**Жири комисијата додели рамноправни награди за најдобри колекции
на следните основни училишта и нивните ликовни педагози**

1. ООУ „Д-р Трифун Пановски“ Битола
л.п. Анета Ангелковска Груевска ментор Лилјана Николовска
2. ООУ „Димче А. Габерот“ Демир Капија
л.п. Валентина Вучиник
3. ООУ „Раде Кратовче“ Кочани
л.п. Елизабета Зафирова Стојанова ментор Александра Миленковска
4. ООУ „Св. Кирил и Методиј“ Кочани
л.п. Марија Мицова Гацова
5. ООУ „Крсте Г. Мисирков“ Гевгелија
л.п. Александар Јанев ментори: Магдалена Каркалашева, Марга Прошева, Љубица Делиманова, Митра Попова, Светлана Никодиновска, Нада Гулева
6. ООУ „Коста Рачин“ Општина Бrvеница, с. Бrvеница
л.п. Лина Тренкоска
7. ООУ „Григор Прличев“ – Железара, Скопје
ментор: Благица Секуловска л.п. м-р Соња Мицевска Тоточевска
л.п. Маја Крстева

**Жири комисијата додели поединечни награди за најуспешни
ликовни творби на следните ученици**

1. Марија Попова 8 одд. ОПУ „Страшо Пинџур“ с.Дреново
2. Ангела Петровска 3-В одд. ОУ „Даме Груев“ Битола

3. Андреј Горѓиевски 6-А одд. Марко Илиевски 6-А одд. Марија Илиевска 6-А одд. Антонија Гошевска 6-А одд. Матеа Толевска 6-А одд. Михаил Цветкоски 6-А одд. Илина Кировска 6-А одд. Теона Арсовска 6-А одд. Ерза Кочан 6-А одд. Ева Гошевска 6-Б одд. Леа Георгиев 6-Б одд. Ева Ѓориќ 6-Б одд. Марко Јован Почековски 6-Б одд. Каја Хоџик 6-Б одд. Илија Димитровски 6-Б одд. Адријан Николовски 6-Б одд. Михаел Коп 6-Б одд.
ООУ „Григор Прличев“ Жел., Скопје
3. Андреј Стрезоски 4 одд. ОУ „Крсте П. Мисирков“ Бистрица
4. Ненад Стојанов 9 одд. ООУ „Гоце Делчев“ Кавадарци
5. Христијан Петровски 8-Б одд. ОУ „Д-р Трифун Пановски“ Битола
6. Марија Манева 9 одд. ООУ „Гоце Делчев“ Кавадарци
7. Стефанија Кечеци 9-В одд. ОУ „Елпида Караманди“ Битола
8. Живко Станчев 7-А одд. ООУ „Ристо Шуклев“ Гевгелија
9. Каја Наумовска 3-В одд. ОУ „Даме Груев“ Битола
10. Нина Самарџиоска 6-А одд. ООУ „Кочо Рацин“ Прилеп
11. Леонид Џуклевски 4-Б одд. ООУ „Крсте П. Мисирков“ Гевгелија
12. Исидора Котевска 9 одд. ООУ „Климент Охридски“ Прилеп
13. Наталија Михайлова 9-З одд. ООУ „Раде Кратовче“ Кочани
14. Димитар Андонов 7-1 одд. ООУ „Васил Главинов“ Велес
15. Надалина Грозданова 9-З одд. ОУ „Св. Кирил и Меродиј“ Кочани
16. Сара Савова 9-2 одд. ООУ „Коста Рацин“ с. Бревеница – о. Бревеница
17. Мартина Руфческа 9 одд. ОУ „Св. Климент Охридски“ с. Самоков
18. Лина Христовска 8-2 одд. ООУ „Гоце Делчев“ Битола
19. Марија Димитрова 7-Б одд. ООУ „Димче А. Габерот“ Д. Капија
20. Бисера Дојчинова 8-В ООУ „Крсте П. Мисирков“ Гевгелија
21. Менче Талева 9-2 одд. ООУ „Тошо Велков-Пепето“ Кавадарци
22. Теодора Манчева 6-Г одд. ООУ „Крсте Петков Мисирков“ Гевгелија
23. Илина Атанасова 8 одд. ООУ „Гоце Делчев“ Кавадарци
24. Лука Велјановски 4-1 одд. ОУ „Св. Климент Охридски“ Битола
25. Мирослав Јовановски 9-1 одд. ОУ „7 Марси“ с. Челопек – о. Бревеница
26. Георгија Миланоска 8-2 одд. ООУ „Св. Климент Охридски“ М. Брод
27. Иван Милошев 8 одд. ООУ „Тошо Велков-Пепето“ Кавадарци
29. Зорица Стојческа 9-2 одд. ООУ „Климент Охридски“ Прилеп
30. Тања Ајтова 8 одд. ООУ „Тошо Велков-Пепето“ Кавадарци
31. Ана Јованова 1-1 одд. ОУ „Св. Климент Охридски“ Битола
32. Изабела Трајковска 8-2 одд. ОУ „Даме Груев“ Битола, ПЕ Д. Оризари
33. Анастасија Дамевска 8-Б одд. ОУ „Даме Груев“ Битола
34. Рафаела Бошева 8-В одд. ООУ „Димче А. Габерот“ Кавадарци
35. Милица Коцева Дијана Мишова, Николинче Атанасова,
Мила Стојановска, ООУ „Димче А. Габерот“ Кавадарци
36. Даниел Караколовски 1 одд., Теона Деловска 1 одд.
Ксенија Василевска 4 одд. Филип Митревски 4 одд.
Валерия Василевска 5 одд. Евгенија Матовска 5 одд.
ООУ „Славко Лумбарковс и“ Новаци, ПЕ Гермијан

2. ИНТЕРНАЦИОНАЛЕН ФЕСТИВАЛ НА МОНОДРАМА – БИТОЛА 2021

- НУ Центар за култура – Битола
- од 22 до 27 јуни 2021 година

НУ Центар за култура - Битола е основач и организатор на *Интернационалниот Фестивал на Монодрама* кој по 22-ри пат се одржа во Битола во периодот од 22 до 27 Јуни 2021 година.

Фестивалот е единствен од овој вид во нашата држава и е еден од најстарите фестивали на монодрама на Балканот, а и пошироко. Од 2005 година фестивалот е член на *Светската Асоцијација на монофестивали*, која се нарекува “*ONE MAN SHOW*” која е дел од ИТИ при УНЕСКО.

Овогодинешното издание беше по многу нешта поспецифично од досегашните првеноствено заради тоа што се одржа во време на светска пандемија на КОВИД 19. Од тие причини Советот на фестивалот одлучи фестивалот да се одржи со запазување на сите здравствени протоколи и да биде домаќин на актерите и театриските куки единствено од нашата држава. Мора да се истакне дека во периодот на пандемијата низ земјата се продуцираа досега најголем број на македонски монодрамски претстави, така да фестивалската програма и оваа година по ништо не заостана од претходните изданија. Во рамките на програмата се претставија дури единаесет монодрами, од кои само една беше надвор од конкуренција. Поголемиот број на претстави се одржаа на отворена сцена во *Пациото на Завод и Музей* и Сцената *Театар бифе*, освен оние кои поради техничките карактеристики и барања на самите претстави беа одржани на сцените на НУ Народен театар и НУ Центар за култура - Битола.

Стручното жири беше составено од реномирани стручни лица од областа на театрската уметност и тоа: Весна Петрушевска, претседател, Тодор Кузманов, театрски критичар и Љупчо Гргиевски.

Фестивалот се реализира по следната програма:

22 јуни 2021 година

- Свеченотворање, 20 часот, на Сцената на Народниот театар – Битола со Бильана Драгичевик Пројковска во улогата на „Кармен“ од Мигел Делибас, во режија на Дејан Пројковски, а продукција на Драмски Театар од Скопје.
- 22 часот, во Пациото на НУ Завод и музеј се претстави младиот актер Бобан Алексоски, во претставата „Дневникот на лудиот 2-Човекојадство“ од кинескиот писател Лу Син, а во продукција на Независен театар „Златен Елец“ од Скопје.

23 јуни 2021 година

- 20 часот, претстава „Избусливиот Човек“, од А.П. Чехов, режија Перо Даниловски, актер Ефтим Трајчов Гаурски, продукција на НУЦК „Бели Мугри“ од Кочани,
- 22 часот, беше „Кротка“ од Достоевски, во режија на Дејан Ангелов, актер Стојан Велков а продукција на Здружение за култура „Транзен“ од Струмица.

24 јуни 2021 година

- 20 часот претстава „Петтото годишно време“, продукција на НУ Тетар Ј.Х.Цинот од Велес, автор Сашо Димоски,адаптација и режија на Васил Зафирчев во изведба на балерината Олга Панго.
- 22 часот,надвор од конкуренција, претстава „Најлон“, сценарио и режија на Благој Мицевски, а кореограф и танчер Валентино Апостоловски,
- 22.30 часот, претстава „Зоо приказна “ по Е. Олби,авторски проект на актерот Здравко Стојмиров.

25 јуни 2021 година

- 20 часот, на Сцената на театар бифе се претстави актерката Владанка Димковска во претставата „Прво лице еднина“ во режија на Драгана Гунин,независна продукција во копродукција на Театар Куманово.
- 22 часот, во Пациото на Завод и Музеј, претстава „Исмена“, драматург Катерина Момева, режија Елеонора Теова, актерка Моника Ставревска, со музичка придружба во живо, од музичарот Сашко Костов,во копродукција на велешкиот театар.

26 јуни 2021 година

- 20 часот, претстава „Лидија или се што знам за жените“ од Тихомир Јанчовски, режија и актер Игор Трпчески,во продукција на Театарска Работилница од Прилеп.
- 22 часот, претстава „Последната лента на Крап“ од Семјуел Бекет режија и актерска игра на Ѓорѓи Јолевски, во копродукција на МНТ Скопје и Перипетија Продукција од Скопје.

27 јуни 2021 година

На последниот фестивалски ден беа доделени наградите на фестивалот, од страна на жирито и тоа:

- Награда за најдобра режија која се состои од статуетка-заштитниот знак на фестивалот , ја доби Ѓорѓи Јолевски,за претставата „Последната лента на Крап“,
- Наградата за најдобар актер, која истотака се состои од статуетка, ја доби Биљана Драгичевиќ Пројковска ,за улогата во претставата „Кармен“ ,во продукција на Драмски театар од Скопје,
- Наградата од публиката, што ја доделува Општината Битола, која го помага фестивалот,ја доби претставата „ Избувливиот човек“ во продукција на НУЦК „ Бели Мугри“ од Кочани,а актер беше Ефтим Трајчов Гаурски.
- Гран При наградата за најдобра претстава на Фестивалот,која се состои од статуетка и парична вредност од 30.000,00 ден, ја доби, актерот и режисер за претставата „Последната лента на Крап“ ,маестралниот и бравурозен доајен на театрското глумиште,Ѓорѓи Јолевски.

Откако беа доделени наградите, во салата на Народниот театар Битола,премиерно, во чест на наградените се одигра претставата „Луди за љубов“ од Сем Шепард авторски проект на Хари Михајловски, во режија на Јован

Ристовски, а играат актерите Борис Чоревски, Илина Чоревска, Хари Михајловски и Валентино Апостоловски.

Со оваа претстава беа спуштени завесите на 22-то издание на Интернационалниот фестивал на монодрама во Битола, кој годинава се одржа по мотото „Зад затворени врати“, со надеж дека следната година ќе имаме уште поквалитетно издание, со учество на претстави од целиот свет.

3. КОНЦЕРТ НА ДУО КЛАРИНЕТИ „ЃОРЕВСКИ БАКРЕВСКИ“

- Мала сала на НУ Центар за култура – Битола
- 07 Јуни 2021 година со почеток во 20:00 часот

После долгогодишно музичко делување на полето на класичната музика како на солистички план, така и во различни ансамбли и камерни формации, овие двајца уметници решаваат своето музичко искуство и знаење да го спојат и како *Дуо кларинети Ѓоревски – Бакревски*. Ова се должи и на нивната заедничка работа како вработени во оркестарот на *Македонската опера и балет*, па покрај заедничкото оркестарско музицирање, решаваат да ги спојат своите знаења, искуства и капацитети и на полето на камерната музика. Активни на концертниот подиум, Дуото Ѓоревски – Бакревски е формирано со цел да се истражува репертоар за вакво камерно дуо, кој е ретко интерпретиран на концертните подиуми во РС Македонија, при тоа претставувајќи и поттик на домашните автори да творат дела за ваков камерен состав. Меѓу таквите би ги издвоиле некои од авторите кои специјално компонирале или обработиле композиции за ваков камерен ансамбл, а тоа се Дамир Имери, Д. Илиевски и други.

Со залагањето на Дуото кларинети да ја презентираат македонската музика и култура и пошироко од границите на нашата земја, се етаблираат како значаен субјект на полето на класичната музика во Македонија и се единствен ансамбл од ваков вид кој константно опстојува и бележејќи успешни настапи и во Македонија но и во странство – Бугарија, Словенија, САД, Австрија, Словачка. Нивниот труд на меѓународна сцена беше награден и на *Меѓународниот натпревар во Штањел, Словенија* во 2015 година, каде што ја освоија *сребрената награда* во категорија на камерни ансамбли.

Дуото кларинети Ѓоревски – Бакревски, на 7 јуни 2021 година, го реализираа својот проект во малата сала на НУ Центар за култура – Битола со почеток од 20:00 часот. На концертот се реализира програма од македонски и светски музички автори, изведувана од 2 кларинета и тоа Ристо Ѓоревски и Игор Бакревски. Концертот го проследија 25 посетители. Програмата се изведе во следниот редослед:

1. Б. Крусел – Кларинет дует бр.1 во F (Allegro moderato, Poco andante, Rondo grazioso)
2. К. М. Вебер – Кончертини за кларинет оп.26 (app. Густав Лангенус)
3. Џ. Росини – 4 дуети на теми од „Севилскиот бербер“ (Ecco ridente in cielo, Largo al factotum, Una voce poco fa, Zitti ziti, piano piano)
4. В. А. Моцарт – “6 дуети оп.70“ бр.1 за два кларинети, (Allegro moderato)
5. Д. Илиевски – “Пајдущка минијатура“ за два кларинети
6. Т. Огненовски – “Пелистерско оро“ (app. за два кларинети – Дамир Имери)

4. САМОСТОЈНА ИЗЛОЖБА „ПЕЈЗАЖНА СТИЛИЗАЦИЈА“
од авторот Панде Петровски
- Културен центар Магаза – Битола
- од 20 до 29 јули 2021 година.

Панде Петровски е роден 1939 година, а во својата дваесетта година во 1959 година, ја отвора Првата самостојна изложба, за потоа до денес да отвори уште над триесеттина во Битола, Кавадарци, Охрид, Скопје како и во Шведска и во Австралија. Во 1963 година завршува Педагошка Академија во Скопје, ликовна насока, во класата на Вангел Коцоман, со студиско патување во Италија. Член е на МНД „Македонското Научно друштво- Битола, а како член на ДЛУБ (Друштво на ликовните уметници на Битола), и ДЛУМ (Друштво на ликовните уметници на Македонија), учествува на скоро 200 колективни изложби.

Од основањето во 2005 година учествува и ја раководи како координатор Ликовната колонија „ДЕ Ниро“- Битола, а учествува и на уште дваесеттина други меѓународни ликовни колонии во Македонија (Велес, Нижополе, Кавадарци, Дојран, Гевгелија, Дрен, Белчишта), а исто така и во Србија, Црна Гора, Албанија, Грција и Романија. Во 2006 година во ТВ Орбис го снима документарниот филм „Творечки преокупации“, а во 1987 година ја добива наградата „4-ти ноември“ на општина Битола. Исто така е трикратен добитник на плакета за најуспешен битолчанец од „Битолски весник“. Во 2010 година е застапен во Монографијата „Значајни личности за Битола“ – култура, а во 2014 година е промовирана книгата „Од активата на Панде Петровски“ сд авторот Радован П. Цветковски. Во 2016 година му е промовирана МАГИА – портфолио „Метаморфози“ од едицијата светско културно наследство од Галеријата уметност на хартија – Остен, Скопје. Истата година ја добива и наградата „Борислав Трајковски“ за најдобро ликовно остварување на Годишната изложба на ДЛУБ. Во 2020 година, по повод 60 години од постоењето на МНД ја добива плакетата „Кристална коцка“. Истата година ја отвора Ретроспективната изложба „60 години творештво“ кога ДЛУБ му ја врачува Наградата за животно дело, а на Традиционалната Ноемвриска изложба ја добива Наградата на Град Битола.

Негови дела се наоѓаат во Галеријата на современа уметност во НУ Завод и Музей - Битола, Галеријата Остен – Скопје, Роднокрајниот музеј на Хомолье во Жагубица – Србија, како и низ приватни и државни збирки во Европа, Австралија и Америка.

Дванаесеттиот по ред творечки циклус на Панде Петровски под наслов „Пејзажна стилизација“ содржи 40 уметнички дела работени во техника *акрил на платно*. Свеченото отворање на изложбата, кое го водеше Силвана Петровска Насух, се реализира на 20 јули 2021 година во Културниот центар Магаза во Битола со почеток во 20 часот при што во рамките на воведниот дел м-р Валентин Соклевски меѓу другото истакна: „*Многу е тешко кога треба да се каже нешто за човек кој што со дезеции создава дела кои сведочат за голем талент, огромна креативност и трудолубивост. Човек кој што во континуитет остава трага во уметноста, во ликовната педагогија, во светот на пишаниот збор, во светот на афоризмите, во континуитетот на инспирацијата од фолклорната традиција, во сценографијата. Човек покрај кој што израснале и од кој што*

учеле генерации ученици и сегашни уметници. Многу е тешко да се зборува за човек кој што ми е пријател и на кој што сум му бил соработник со децени. Вечерва имаме чест и задоволство да уживаме во најновите уметнички креации на нашиот пријател, ликовен уметник, наставник, автор, Панде Петровски. Пред нас е неговата „Пејзажната стилизација“. Топла, колоритна, рафинирана, исполнета со стилизирани дрвја, ридови, широки хоризонти, бескрајно небо и меки облаци.“

Говорејќи за изложбата, инспирацијата и мотивите, авторот Панде Петровски посочи: „Корона периодот го победив со четка и боја и со пренесување на мотиви од предели кои сум ги видел и длабоко сум ги меморирал. Во сите слики доминираат светли бои, не се кам црнила и темнини. Го сакам концепто, топлиот колорит на нашето јужно поднебје кое го исказувам со пастелни, светли бои. Користам акрил на платно, а применив и други техники или комулирана техника за да ги постигам посакуваните ефекти. Целата колекција се стилизации на формите да останат чисти, витки и меки и до крај рафинирани.“

Во рамките на Свеченото отворање, Градоначалникот на општина Битола Наташа Петровска истакна: „Оваа летна вечер е чувство на посебност, но и кога имате таков ликовен уметник, таков автор во својот град, е чувство на посебност. Прекрасни се уметничките дела на Панде Петровски и не се сомневам дека ќе приреди нови.“

Во рамките на отворањето со пригодна програма учествувааше Оркестарот на народни инструменти „Рудина“ од Битола како и солисти на гајда и кавал членови на КУД „Илинден“ Битола.

Изложбата под наслов „Пејзажна стилизација“ од автор Панде Петровски, за која што беше напечатен пригоден Каталог, беше отворена за посета од 20 до 29 јули 2021 година при што ја посетија преку 1.000 посетители.

5. 7-МА ДЕТСКА ЛИКОВНА РАБОТИЛНИЦА „НАРОДНАТА КУЛТУРА - ТРАЈНА ИНСИРАЦИЈА ВО МОЕТО ТВОРЕШТВО“ БИТОЛА

- Културен центар Магаза – Битола, НУ Завод и музеј – Битола,
НУ Центар за култура - Битола
- Работилница од 22,23,27,28 јули 2021 година
- Изложба од 15 до 25 ноември 2021 година

Седмата по ред Детска ликовна работилница на тема „Народната култура - трајна инспирација во моето творештво“ се одржа во 4 (четири) дена и тоа на 22, 23, 27 и 28 јули 2021 година на отворено, во дворот на Културниот Центар Магаза – Битола и во изложбените простори на НУ Завод и Музеј – Битола.

Почетокот на работилницата беше свечено одбележан на 22 јули 2021 година во 10:30 часот во КЦ Магаза, при што пригоден збор зедоа м-р Валентин Соклевски и Панде Петровски. Работниот дел започна со претставување на стручниот тим за организација и реализација при што беа нагласени целта и програмата и се договорија оперативните задачи за квалитетна и ефективна реализација.

Во рамките на работилницата беа реализирани предавања во врска со народната култура, духовното и материјалното културно наследство, институцијата музеј, а се реализираа и практични работилници на тема рамен печат – монотипија со техника темпера како и сликање на текстил со акрилна техника. Предавачи и инструктори беа д-р Мери Стојанова - етнолог, Весна Дунимагловска – ликовен педагог, Сандра Котевска – ликовен уметник и Анкица Стевановска – ликовен педагог. Во работилницата зедоа учество 96 (деведесет и шест) учесници од кои 71 (седумдесет и еден) ученик и 25 (дваесет и пет) ликовни педагози, ментори и наставници од Куманово, Демир Хисар, Битола, Новаци, Могила, Добрушево, Бистрица, Гермијан, Барешани и Братиндол.

Во рамките на едукативниот теоретски и практичен процес учесниците имаа можност да се запознаат со нови ликовни техники и материјали за творештво што им отвори нови видици и творечки хоризонти.

Исто така имаа можност детално да ја разгледаат постојаната музејска поставка во НУ Завод и Музей - Битола, да чујат интересни факти за поединечните предмети изложени во неа, но и да се запознаат со различни приказни од културниот развој на градот Битола.

Традиционалната култура, раскошноста и колоритот на народните носии, изложените занаетчиски предмети, кои учесниците никогаш претходно немале можност да ги видат и сртнат, оставија силен впечаток кај учесниците. По разгледувањето на Постојаната поставка, учениците имаа можност да изработат цртежи, на кои всушност ги претставија / нацртаа предметите кои им оставиле најсилен впечаток за време на посетата. Под менторство на своите наставници, тие ги внесуваа за нив највпечатливите детали и го изразуваат својот детски творечки потенцијал.

Исто така учениците своите импресии од народното творештво ги аплицираат на платнените торби и маици кои си ги понесоа заедно со сертификатите за учество како спомен од ова творечко дружење.

Од текот на работилницата беше изработена foto и видео документација.

Од фото-документацијата и изјуботените детски творби беа селектирани најдобрите и најадекватните и се подготви и изработи Изложба на фотографии и детски творби од 7-та Детска ликовна работилница "Народната култура – трајна инспирација во моето творештво", која што беше поставена во Фоајето на НУ Центар за култура – Битола во периодот од 15 до 25 ноември 2021 година.

Изложбата ја посетија преку 800 посетители.

Недвојбена констатација е дека Седмата по ред Детска ликовна работилница со многу позитивна инспиративна енергија успеа да направи креативен спој на убавината на традиционалните вредности и детската имагинација. Повторно низ нишките на македонската традиција, во силна нераскинлива врска се испреплетија минатото и иднината, младите и старите, боите, техниките и материјалите.

Големата бројност на учесниците, во период на летен распуст и особено во услови на светска пандемија, зборуваат сепак за посветеноста на учениците и нивните ментори и ликовни педагози, желбата да се научи нешто повеќе, истражноста но и за важноста на локалните и национални традиции кои на себесвојствен начин остануваат вксренети во нашето секојдневие, а кои и

најмладите генерации, ако соодвено им се пристапи, ги прифаќаат со раширени раце.

Центарот за култура – Битола изразува благодарност до сите учесници деца – автори на ликовни творби, нивните ликовни педагози и ментори, родители, ангажирани стручни лица и вработени во установата, како и на Министерството за култура на РС Македонија за финансирањето, како и за сите оние кои од различни аспекти придонесоа за успешна реализација на 7-та Детска ликовна работилница „Народната култура како трајна инспирација во моето творештво“ Битола - 2021.

6. 13-ТИ ПО РЕД СЕМИНАР ЗА ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИКА И ИГРА

- НУ Центар за култура – Битола, Студентски дом „Кочо Рацин“ Битола
- од 26 до 30 јули 2021 година

Семинарот на традиционална музика и игра во Битола е воспоставен во 2009 година со цел да се овозможи стручна едукација и надоградба на кадрите кои се активно вклучени во процесот на живо егзистирање на традиционалните културни вредности во здруженијата на граѓани, групи и ансамбли чиј што предмет на работа претставува народната култура и фолклор..

Тринаесеттиот по ред Семинар за традиционална музика и игра се одржа од 26 до 30 јули 2021 година во Битола.

Секоја година во рамките на Семинарот се ангажирани реномирани стручни лица кои потекнуваат од универзитетски и специјализирани средни училишта, чија што главна тема на обработка е традиционалната музика и игра што овозможува применување на современи методи и техники на едукација и издигнување на Семинарот на академско и научно ниво. Оваа година како предавачи, асистенти и демонстратори на Семинарот за традиционална музика и игра беа ангажирани: д-р Владимир Јаневски - етнолог, д-р Родна Величковска - етномузиколог, м-р Христијан Николовски - етнокореолог, Дени Синадиновски - етнокореолог, Силвестер Проле - етнокореолог, Тијана Јаневска - етнокореолог и Бојан Петковски - етнокореолог.

Во однос на практичниот дел на семинарот за традиционална музика и игра, беа реализирани повеќе работилници. Бојан Петковски и Дени Синадиновски, беа предавачи на работилницата за традиционални ора на тема: *Најрепрезентативните примери на традиционални ора*. При тоа беа демонстрирани орски примери од повеќе етнички предели: Овче Поле, Скопска Црна Гора, Пијанец и Малешево. Семинаристите ги изучуваа ората: *Поступано, Чучук, Колачка, Префрлачка, Крстач, Потрчулка*. Воедно, на семинаристите им се овозможи и изучување на една синкретична форма на традиционалната култура, а тоа се ороводните песни реализирани во соработка со колегите од работилницата за традиционално пеење.

На работилница за традиционална носија Бојан Петковски реализира комплетна практична презентација на облековните елементи и накитот ја презентираше традиционалната носија од етничкиот предел *Дурачка Река*. Семинаристите можеа да се запознаат со редоследот, облекувањето,

покривањето и китењето на женската носија од етничкиот предел Дурачка Река. Обработката беше прикажана преку повеќе карактеристики на носијата, како што се: социјалниот статус, приликата и периодот. Беа прикажани раритетни предмети од крајот на XIX век како и облеки од крајот на XX век кога оваа носија престанала да се носи во конкретниот етнички предел. Во однос на социјалните статуси беа прикажани: носии за девојка, невеста, млада невеста и носија за млада жена.

На работилницата по традиционално пеење под раководство на Тијана Јаневска и Силвестер Проле се презентираа и изучија повеќе песни од пределот Огражден. При тоа беа презентирани женските песни *Oj le Mitro*, ороводната *Леле Кале* која е песна без музичка придружба, како и машките ороводни песни со музичка придружба од традиционален оркестар *Што ми се нешто белее и С'линце се селага да зајде*.

м-р Христијан Николовски, како предавач на курсот за традиционалниот инструмент тапан посебно внимание посвети на ритмовите и различни ритмички структури. На семинарот доминираше практичниот дел, за да можат веднаш потоа учесниците стекнатите знаења да ги пренесат во културно уметничките друштва и ансамбли од каде доаѓаат.

Во рамките на овогодишното издание на Семинарот беше издаден и Зборникот на трудови XIII во чии рамки се издадени и обработени следните теми:

1. „Врските на овчеполската носија со соседните предели“
д-р Владимир Јаневски
2. „Водичарското пеење и во кичевскиот регион“
д-р Родна Величковска
3. „Хронолошки приказ на места и простор за играње во Македонија“
м-р Христијан Николовски
4. „Русалискиот обред низ призмата на другите ритуални обреди“
Силвестер Проле
5. „Класификација на фестивалите“
Љупка Стефановска
6. „Етнокреолошки карактеристики на ороводните песни во етничкиот предел Гијанец“
Тијана Јаневска
7. „Визуелниот објектив на традиционалните ора во Скопска Блатија“
Дени Синадиновски
8. „Анализа на концертната дејност на Ансамблот Македонија“
Бојан Петковски

Семинарот се одржа ва просторите на НУ Центар за култура – Битола, Студентскиот дом „Кочо Рацин“ - Битола, Спортската сала „Павел Шатев“ - Битола, и КЦ Магаза -- Битола. На семинарот кој се одржа со примена на сите мерки и протоколи предвидени за овој тип на настани присуствуваа вкупно 50 семинаристи и предавачи.

Констатација е дека Семинарот овозможи размена на мислења, стручна расправа, континуираната едукација на постоечките и продуцирањето на нови кадри, како и креирање на нова свежина и напредок во процесот на зачувување и презентација на традиционалните вредности.

7. 51-ви РЕПУБЛИЧКИ ФЕСТИВАЛ НА НАРОДНИ ПЕСНИ И ИГРИ „ИЛИНДЕНСКИ ДЕНОВИ“ БИТОЛА, 20 до 30 јули 2021 година

Воведни напомени

Републичкиот фестивал на народни песни и игри „Илинденски денови“ е воспоставен во 1971 година. Основната мисија на фестивалот е заштита, промоција и афирмација на духовното и материјалното културно наследство претставено преку традиционалната музика, игри, песни, обичаи, обреди, носија, инструменти, ракотворби и друго.

„Илинденски денови“ е единствен фестивал од Северна Македонија кој поседува сертификат и е званичен член на Меѓународната асоцијација на фолклорни фестивали CIOFF - International Council of Organizations of Folklore Festivals, која ги споделува вредностите на УНЕСКО на полето на промоцијата на традиционалната култура.

Фестивалот кој е вдахновен од Свети Илија и е посветен на големиот Илинден веќе пет децени се реализира во чест на народната култура и безбройните народни уметници што ја создадоа како и на сите оние кои ја чуваат и пренесуваат на идните генерации.

51-от Републичкиот фестивал на народни песни и игри „Илинденски денови“ се одржа од 20 до 30 јули 2021 година во Битола. Во услови на светска пандемија низ презентациите на уметниците и ансамблите од САД, Русија, Србија, Хрватска, Грција, Албанија, Црча Гора и Северна Македонија, фестивалот и оваа година испрати пораки и желби за добро здравје, заедништво, соработка и разбирање. Низ богатата програмска испреплетеност на сценските презентации, едукативните проекти, семинарот, работилниците, аудио – визуелните презентации и изложби, ревијата на носии, стручните расправи, научните собири, издавачките проекти, саемот на книги, концертите и уличните перформанси проговорија универзалните традиционални вредности.

Промовирајќи го мотото „старото е ново“ и оваа година фестивалот „Илинденски денови“ низ нова свежина на традиционалните културни вредности отвори можности за континуитет на животот егзистирање на народната култура, инспирација за творештво и трасира патеки за нов развој. Мотото во целост ја изразува мисијата и целите на фестивалот да ги промовира и афирмира интернационалните и домашните традиционални, автентични вредности на духовната и материјалната култура.

Совет на Фестивалот

Советот на Републичкиот фестивал на народни песни и игри „Илинденски денови“ одржа две седници и тоа на 13 јули 2021 година со почеток во 11.00 часот и на 31 март 2021 година со почеток во 11 часот во НУ Центар за култура Битола. На седниците беа усвоени извештаите од претходната година и беа проектирани програмските активности и приоритети во 2021 година.

Генерална програма на Фестивалот

51-от Републички фестивал на народни песни и игри „Илинденски денови“ Битола 2021, се реализираше во 11 фестивалски денови врз основа на Генерална

програма која е составена од Официјална програма и придружни манифестации кои заедно даваат еден мозаик кој ја отсликува традицијата во сите сегменти. Фестивалските вечери за презентација на интернационалните и македонските традиционални ора и песни, семинарот, едукативните работилници, саемот на книги, детските работилници, изложбите, ревијата на носии, фестивалскиот караван, манифестациите „Ехо од дамарите“, „На пладне во чаршија“, „Песна и игра на Широк сокак“, „Интернационалната фолклорна разгледница, научните презентации, стручните разговори, издавањето на стручна литература, информативните билтени, собраниот документационен материјал како бесценето наследство, како и многуте други активности го издигаат фестивалот на нивото на врвните манифестации од таков тип во светот со што си го зацврстува своето место во Светската организација на фестивали CIOFF. Самиот факт дека оваа година специјален гостин на фестивалот беше Претседателот на CIOFF - Светската организација на фестивали, Mr. Philippe Beaussant, е потврда на сето наведено:

Официјалните фестивалски вечери на Фестивалот се реализираа на следните локации: Амфитеатар во Антички локалитет Хераклеја, Фестивалска сцена на ракометно игралиште во Битола, Магнолија и Широк Сокак,

Придружните манифестации се реализираа во: Малата сала и Фоајето на НУ Центар за култура Битола, Широк сокак, Културен центар Магаза, Стара чаршија во Битола, Студентски дом „Кочо Рацин“ Битола, НУ Завод и Музей Битола и неколку пунктови во битолските маали и ширум Битола (дефиле).

Со цел да се добие увид во фестивалските активности во оваа прилика би акцентирале дел од Генералната програма на фестивалот во 2021 година:

Дефиле: „Со песни и игри низ битолските улици“

Традиционалното Дефиле под наслов „Со песни и ора низ битолските улици“ се реализира на 26 јули 2021 година од 3 (три) пунктови во градот со почеток во 18:30 часот. Во рамките на дефилето учествуваа: КУД „Илинден“ Битола, Ансамбл „Кустек“ Скопје, Amerikan Folk Ensemble, Utah, United States of America, ФА „Плетенка“ Битола, Siberian Folk Dance Ensemble Razdolie, Krasnoyarsk, Russia, КУД „Дуле Милосављевич“ Чачак, Србија, АФ „Гоце Делчев“ Битола, КУД „Новаци“ Новаци, КУД „Стив Наумов“ Логоварди, ФЦА „Божилак“ Битола. Дефилето го проследија околу 4.000 лица.

Свеченото отворање на фестивалот

Свеченото отворање на 51-то издание на Републички фестивал на народни песни и игри „Илинденски денови“ Битола, се реализира на 26 јули 2021 година со почеток во 20:30 часот на фестивалската сцена во амфитеатарот во античкиот локалитет Хераклеја. Свеченото отворање започна со интерпретацијата на орото „Комитско“ од страна на членовите на КУД „Илинден“ од Битола, за потоа на сцената да продефилираат претставниците на дел од интернационалните и домашните фолклорни групи и ансамбли кои беа учесници на фестивалот.

Во рамките на официјалниот дел од Свеченото отворање на Фестивалот говореше Директорот на НУ Центар за култура - Битола госпоѓата Маја Андоновска Илијевски, која што ги поздрави гостите и присутните во име на

организаторот, а во име на Градоначалникот на општина Битола - градот домакин, присутните и гостите ги поздрави и им посака срдечно добредојде Билјана Крчева. Потоа на присутните им се обрати специјалниот гостин Господинот Philippe Beaussant, Претседател на CIOFF International Council of Organizations of Folklore Festivals and Folk Arts. На крајот од свеченото отворање претставникот на покровителот на фестивалот, Потпретседателот на Собранието на Република Северна Македонија господинот Горан Мисоски, званично го прогласи фестивалот за отворен.

Концерт на Ансамблите „ТАНЕЦ“ И „ЛАДО“

Во рамките на Свеченото отварање на фестивалот, на 26 јули 2021 година во амфитеатарот на античкиот локалитет Хераклеа, се реализира концерт на НУ Ансамбл за народни игри и песни „Танец“ – Скопје, Република Северна Македонија и Ансамблот на народни игри и песни на „Ладо“Република Хрватска. Концертот го проследија околу 1.500 посетители.

Официјална програма на Фестивалот

Во рамките на официјалната програма се претставија 30 фолклорни групи и ансамбли од Република Северна Македонија како и гости од САД, Русија, Грција, Хрватска, Србија, Црна Гора, Албанија.

Согласно предвидената програмска стратегија која овозможува квалитетна презентација, стручна и компаративна анализа и оваа година групите и ансамблите беа тематски распоредени по следната програмска шема:

Вечер на традиционална музика и игра

27 јули 2021, Фестивалска сцена на Ракометното игралиште во Битола

ФА „Китка“ Истибања , ФА „Бели мугри“ Кочани , Трио „Кладенец“ – Теарце, Hellenic Centre for Folklore Studies ELKELAM, Athens Greece, КУД „Кирил Пејчиновик“ Теарце, КУД „Дуле Милосављевик“ Чачак, Србија, КУД „Јане Сандански“ Неготино, Siberian Folk Dance Ensemble Razdolie, Siberian Federal University, Krasnoyarsk, Russia , КУД „Илинден“ Битола, Amerikan Folk Ensemble, Utah, United States of America

Вечер на традиционална музика и игра

28 јули 2021, Фестивалска сцена на Ракометното игралиште во Битола

КУД „Цветови“ с. Дедино, Радовиш, Ансамбл на зурли и тапани „Кустек“ Скопје, Dance Plus Folk, Elbasan, Albania, иEnsemble „Shpati“, Elbasan, Albania, Ансамбл „Бојмија“ Гевгелија, Hellenic Centre for Folklore Studies ELKELAM, Athens, Greece, КУД „7-ми Септември“ Македонски Брод, ФА „Тиквеш“ Кавадарци, КУД „Дримкол“ Вевчани, КУД „Дуле Милосављевик“ Чачак, Србија, АФ „Гоце Делчев“ Битола, Siberian Folk Dance Ensemble Razdolie, Siberian Federal University, Krasnoyarsk, Russia

Вечер на староградска музика и игра

29 јули 2021, Фестивалска сцена на Ракометното игралиште во Битола

Ансамбл „Митко Алексов“ Кочани, Староградска група „Сирма војвода“

Битола, КУД „Илинден“ Струга, Староградска група „Васил Хаџиманов“

Кавадарци, КУД „Илинден“ Битола, КУД „Пензионер“ Прилеп, Пејачка група „Горди Власи“ Скопје, Октет „Прилеп“ Прилеп

Вечер на интернационална музика и игра и концерт на

Ансамбл „Македонија“ Скопје

30 јули 2021, Фестивалска сцена на Ракометното игралиште во Битола

Ансамбл „Македонија“ Скопје, Dance Plus Folk, Elbasan, Albania Ensemble "Shpati", Elbasan, Albania, КУД „Дуле Милосављевиќ“ Чачак, Србија, Siberian Folk Dance Ensemble Razdolie, Siberian Federal University, Krasnoyarsk, Russia, Hellenic Centre for Folklore Studies ELKELAM, Athens, Greece, Amerikan Folk Ensemble, Utah, United States of America.

Програмска анализа

Во рамките на Фестивалот „Илинденски денови“ Битола учествуваа преку 1000 играорци, вокални интерпретатори и инструменталисти од вкупно 35 фолклорни групи и ансамбли, од кои во официјалната програма учествуваа 30 групи и ансамбли, а само во фестивалското дефиле 5 групи и ансамбли.

Од групите и ансамблите учесници во официјалната програма:

- дванаесет групи и ансамбли се претставија со традиционални, изворни, автентични содржини,
- осум ансамбли се претставија со староградски содржини,
- еден ансамбл интерпретираше и изворни и обработени содржини,
- една група се претстави со обработен фолклор,
- осум групи кои презентираа интернационална традиционална музика и игра тоа од САД, Русија, Грција, Хрватска, Србија, Црна Гора и две групи од Албанија,
- од вкупниот број на ансамбли два се професионални ансамбли и тоа од Македонија и Хрватска,
- од осумте ансамбли со стариградска музика и игра една група интерпретираше содржини од Влашката традиција
- од осумте интернационални групи и ансамбли, две групи се претставија со содржини од Албанската традиција.

Констатација е дека и покрај состојбата со светската пандемија со корона вирусот презентираната програма е целосно во рамките на темелниот концепт на фестивалот и беа исполнети принципите и критериумите на Светската организација на фестивали - CIOFF, преку гостувањето на осум ансамбли од странство. Официјалните фестивалски вечери ги посетија околу 5.500 посетители

Наградени на фестивалот

Жири комисијата на 51-от Републички фестивал на народни песни и игри „Илинденски денови“ Битола, во состав : д-р Владимир Јаневски, д-р Родна

Величковска, д-р Мирјана Мирчевска, д-р Беким Рамадани и м-р Христијан Николовски на седницата одржана на 30 јули 2021 година донесе одлука да ги награди: КУД „Дримкол“ Вевчани - најуспешна група која презентираше традиционална музика и игра, КУД „Илинден“ Струга - најуспешна група која презентираше староградски музика и игра, Вокално трио „Кладенец“ Теарце-најуспешна вокална група, Ансамбл „Кустек“ Скопје - најуспешен инструментален состав, Ансамбл „Бојмија“ Гевгелија - ансамбл со најдобра, најкомплетна, изворна носија.

Манифестација „Ехо од дамарите“

Традиционалната вокална и инструментална музика е еден од најбитните сегменти на духовното културно наследство и е значаен сегмент од програмскиот мозаик на фестивалот „Илинденски денови“ Битола. Со цел да се акцентира и афирмира традиционалната вокална и инструментална музика креирана е придружната манифестација „Ехо од дамарите“ која се реализира во прекрасниот амбиент на Културниот центар Магаза во Битола.

На 27 јули 2021 година со почеток од 22.30 часот се претставија: ФА „Китка“ Истибања, ФА „Бели Мугри“ Кочани, Вокално трио „Кладенец“.

На 28 јули 2021 година со почеток од 22.30 часот се претставија: Теодор Грујовски, – соло гајдаџија, Ансамбл „Кустек“ Скопје, КУД „7-ми Септември“ Македонски Брод, Ансамбл „Бојмија“ Гевгелија, вокална група, АФ „Гоце Делчев“ Битола, Ансамбл „Божилак“ Битола. Придружната манифестација ја проследија околу 500 лица.

Промоција на Боенка „Народната култура – трајна инспирација“

На 22 јули 2021 година во културниот центар Магаза Битола со почеток во 10 часот беше промовирана „Боенка“ со детски ликовни творби од Државната изложна на детски ликовни творби на тема „Народната култура како трајна инспирација во моето творештво“. Во рамките на промоцијата говореа м-р Валентин Соклевски и ликовниот педагог Панде Петровски. Промоцијата ја проследија околу 100 посетители.

Работилница за везење

Работилницата за везење под раководство на Живка Танушева Ицаноска, наставник по текстилно стручни предмети во СОУ „Таки Даскало“ Битола се реализира во Културниот Центар Магаза во Битола на КЦ Магаза Битола на 23 јули 2021 година од 19 до 22 часот. На работилницата учествуваа 20 лица како учесници и публика.

Саем на книги од областа на народната култура и традицијата

Саемот на книги од областа на народната култура и традиција во организација на издавачката куќа Матица Скопје и НУ Центар за култура – Битола се реализира од 24 до 30 јули 2021 година на платото пред НУ Центар за култура – Битола. Во рамките на саемот на почитувачите на пишаниот збор им беа презентирани преку 300 наслови на книги, публикации, монографии од сите

жанрови со акцент на литературата од областа на народната култура и традиција. Саемот го посетија преку 400 посетители.

Изложба на фотографии: 50 години CIOFF – „За живот на традициите“

Со оглед на тоа што фестивалот е единствен сертифициран член од РС Македонија во CIOFF кој е под чадорот на UNESCO, во 2020 година е реализирана *Изложбата на фотографии: 50 години CIOFF – „За живот на традициите“* со цел да се одбележи 50 годишниот јубилеј на светската организација на фестивали CIOFF и 75 годишниот јубилеј на UNESCO. Имајќи ги во вид ковид мерките кои беа построги во 2020 година, оваа година повторново рамките на овогодишното издание беше поместена изложбата во чест на гостувањето на Претседателот на CIOFF, како и да се даде можност изложбата да ја посетат поголем број на заинтересирани лица. Изложбата беше отворена за посетители од 20 до 28 јули при што ја разгледаа околу 500 посетители.

Изложба на фотографии „50 години традиции“

Републички фестивал на народни песни и игри „Илинденски денови“ Битола

Републичкиот фестивал на народни песни и игри „Илинденски денови“ Битола во 2020 година го одбележа своето 50-то издание и за таа цел беше подготвена и реализирана *Изложба на фотографии: „50 години традиции“, Републички фестивал на народни игри и песни „Илинденски денови“ Битола*. Имајќи ги во вид ковид мерките кои беа построги во 2020 година, оваа година повторново рамките на овогодишното издание беше поместена изложбата во чест на гостувањето на Претседателот на CIOFF, како и да се даде можност изложбата да ја посетат поголем број на заинтересирани лица. Изложбата беше отворена за посетители од 20 до 28 јули при што ја разгледаа околу 500 посетители.

Изложба на фотографии „75 години – повеќе од игра и песна“

Ансамбл на народни игри и песни „Орце Николов“ Скопје

По повод 75-годишниот јубилеј на Ансамблот на народни игри и песни „Орце Николов“ - Скопје, како еден од првите зачетоци на културно-уметничкиот аматеризам во Скопје и Македонија, во НУ Завод и Музей – Битола од 21 до 25 јули реализирана е *Изложбата на фотографии „75 години – повеќе од игра и песна“* - Ансамбл на народни игри и песни „Орце Николов“ Скопје. Во рамки на изложбата се претставени бројни генерации на Ансамблот кои оставија трајни белези во македонската музичка култура. Изложбата ја посетија околу 300 посетители.

Аудио визуелна изложба „ВИТА“

Аудио визуелна изложба „ВИТА“, подготвена и реализирана по концепт и режија Филип Петковски беше свечено отворена во малата сала на НУ Завод и Музей – Битола, на 25 јули 2021 година во 20 часот. Во рамките на свеченоста по повод отворањето збор зедоа Маја Андоновска Илијевски, Директор на НУ Центар за култура Битола и авторот Филип Петковски. Изложбата беше поставена од 25 до 31 јули 2021 година при што ја посетија преку 600 посетители.

Изложба „Реинкарнација“- автор Бојан Петковски

Изложбата „Реинкарнација“ на авторот Бојан Петковски, како уметнички одраз на сегменти од материјалната и духовната културана XIX и XX век се реализира од 26 до 30 јули 2021 година во КЦ Магаза – Битола. Во рамките на свеченото отворање на 26 јули 2021 година во 12 часот говореше директорот на НУ Центар за култура – Битола, Маја Андоновска Илијевски, а како неделив дел од изложбата свој уметнички перформанс изведоа членовите на Ансамблот „Македонија“ – Скопје. Изложбата наиде на голем интерес кај стручната јавност и пошироката публика при што ја посетија преку 500 посетители.

Работилница за ткаење

Работилницата за ткаење се реализира под раководство на Петар Јованов од Кавадарци, во културниот центар Магаза во Битола на 27 јули 2021 година. Во рамките на работилницата се презентираше техниката на ткаење како и примери од ткаени делови од носијата. Работилницата во две сесии ја проследија 40 лица.

Проекција на етнолошки филмови

Во рамките на придружната манифестација „Проекција на етнолошки филмови“ која што оваа година се реализира во соработка со Кинотека на Македонија во Културниот Центар Магаза во Битола:

- на 27 јули 2021 година во Културниот Центар Магаза со почеток во 22:30 часот беше прикажан филмот „Пред октомвриските фестивали“ од 1948 година, во продукција на Вардар Фilm,
- на 28 јули 2021 година со почеток во 22:30 часот беше прикажан филмот „Бели мугри“, од 1952 година во продукција на Вардар Фilm

Проекциите ги проследија околу 300 лица.

Манифестација „На пладне во чаршија“

Манифестација „На пладне во чаршија“ се реализира од 26 до 29 јули 2021 година во Старата битолска чаршија пред зградата на Малиот битолски Монмартр во периодот од 11:30 до 12:30 часот при што со свои получасовни презентации се претставија интернационални ансамбли од: САД, Русија, Србија, Грција Албанија. Манифестацијата ја проследија над 800 лица.

Музика на Широк Сокак

Манифестацијата „Музика на Широк Сокак“ се реализираше од 26 до 29 јули 2021 година во периодот од 11 до 13 часот на повеќе пунктови од Саат кулата по Широк сокак до Офицерскиот дом, при што со свои содржини се претставија ансамбли од САД, Русија, Грција, Србија, двата ансамбли од Албанија како и од РС Македонија. Манифестацијата ја проследија над 1.500 лица.

Обраќање на Mr. PHILIPPE BEAUSSANT Претседател CIOFF

Претседателот на CIOFF, Mr. Philippe Beaussant, на 27 јули со почеток во 11 часот во Големата сала на НУ Центар за култура – Битола реализира обраќање – предавање на тема „CIOFF – Светската организација на фестивали – дејност, цели и задачи“. Претседателот на светската организација на фолклорни

фестивали (CIOFF), Филип Бусон во Битола ја запозна македонската јавност со поставеноста на CIOFF во која членува и Фестивалот „Илинденски денови“.

Презентација на добиените сознанија од истражувањето „Состојбата, проблемите и перспективите на фолклорната дејност во услови на пандемија“ – м-р Валентин Соклевски

На 27 јули во големата сала на НУ Центар за култура – Битола со почеток во 11:45 часот м-р Валентин Соклевски ги презентираше добиените сознанија од истражувањето: „Состојбите, проблемите и перспективите на фолклорната дејност во услови на пандемија“. Претседателот на ЦИОФФ, кој ја проследи презентацијата, изјави дека трудот ќе биде презентиран и пред бордот на CIOFF во Париз. Презентацијата ја проследија околу 100 гости, новинари и стручни лица.

Прием во Министерството за култура

Во корелација со Министерството за култура на РС Македонија на 28 јули се реализира прием на Претседателот на CIOFF, Mr. Philippe Beaussant, директорката на НУ Центар за култура – Битола Маја Андоновска Илијевски, стручниот соработник м-р Валентин Соклевски, и претставникот на СОФАМ Никола Димитровски кај Министерката за култура на РСМ Ирена Стефоска,

Изложба „Хрватско културно наследство“ во 3Д техника

Изложбата „Хрватското културно наследство“ во 3D техника во соработка со Македонско Хрватското Друштво – Хрватски културен центар „Марко Марулиќ“ Битола, се реализира на 28 јули 2021 година со почеток во 10 часот во Фоајето на НУ Центар за култура – Битола. Изложбата ја посетија околу 30 посетители.

Предавање „Културниот и јазичниот идентитет на Хрватските ТВ серии и фестивали (1966 – 1974)“

Предавањето „Културниот и јазичниот идентитет на хрватските ТВ серии и фестивали“, предавач др.сц. Јосип Ласич од Универзитетот во Сплит, Хрватска, во соработка со МХД– Хрватски културен центар „Марко Марулиќ“ Битола се реализира во малата сала на Центарот за култура – Битола на 28 јули со почеток во 10:30 часот. Предавањето го проследија околу 20 посетители.

Дефиле на Градската музика и мажорет ансамблот од Хецег Нови, Црна Гора

На 28 јули 2021 година со почеток од 11 часот, Градската музика и мажорет ансамблот од Херцег Нови - Црна Гора продефилираа од плоштад Магнолија до Офицерски дом. Дефилето го проследија околу 700 лица.

Презентација на Американски фолклор со мастер час

Презентацијата на Американски фолклор проследен со мастер час (работилница) со членовите на Amerikan Folk Ensemble, Utah, United States of America, се реализира на платото пред НУ Центар за култура – Битола во соработка со Американското катче – Битола на 28 јули и тоа како: Презентација за членовите на Американското катче од 11 до 12 часот, и Мастер клас за заинтересирани лица, од 12:30 до 13:30 часот. Триесетината учесници и гости

имаа можност да научат за носиите, инструментите и да засиграат американските танци со членовите на Американскиот фолклорен ансамбл од Јута, САД.

Концертна промоција на Американски фолклор

На 28 јули со почеток во 21 часот, на Плоштад Магнолија, пред КЦ Магаза Битола се одржа Концертна презентација на Американски фолклор на *American Folk Ensemble, Utah, United States of America*. На концерпот присуствуваа Американската амбасадорка Н.Е. Кејт Мери Брнз, Градоначалничката на Битола Госпоѓа Наташа Петровска и Маја Андоновска Илијевски Директор на НУ Центар за култура – Битола. Концерпот го проследија околу 400 посетители.

Промоција на монографија „65 години КУД „Илинден“ Битола“

Во рамките на придружната програма на фестивалот на 29 јули 2021 година со почеток во 18 часот во КЦ Магаза – Битола беше промовирана Монографијата „65 години КУД „Илинден“ Битола“. Во рамките на промоцијата говореа Маја Андоновска Илијевски Директор на НУ Центар за култура – Битола, Антонијо Димитровски Претседател на КУД „Илинден“ Битола, актерот Никола Пројчевски, како и авторите Љупка Стефановска, м-р Валентин Соклевски, Борче Димитровски и Александр Стефановски. Промоцијата ја проследија околу 50 посетители.

Фестивалски караван

Традиционалниот Фестивалски караван се реализира со гостување на ансамблите од Русија, Америка и Грција во Општина Новаци на 29 јули 2021 година. Во рамките на манифестијата која започна во 21 часот зедоа учество и групи и ансамбли од општина Битола и општина Новаци. Фестивалскиот караван покрај Градоначалникот на Општина Новаци го проследија околу 400 посетители.

Меѓународна ревија на народни носии

На 29 јули 2021 година со почеток во 22 часот на Плоштадот Магнолија се реализира „Меѓународна ревија на народни носии“ во соработка со Ансамблот „Македонија“ од Скопје. При тоа беа прикажани традиционални носии од Балканот, односно публиката можеше да се запознае со традиционалната облековна култура на Србија, Хрватска, Албанија, Бугарија, Грција, Босна, Црна Гора и Косово. Ревија која ја проследија околу 400 лица, беше пропратена со вокално инструментални настапи на членовите на Ансамблот „Македонија“ Скопје.

Интернационална фолклорна разгледница

Манифестијата *Интернационална фолклорна разгледница* се реализира на 30 јули на Плоштадот Магнолија каде што од 11:30 до 13:30 часот ансамблите од САД, Русија, Грција, Србија и два ансамбли од Албанија, приредија едно часовна програма и ја анимираа многубројната публика да учи и игра традиционални содржини од нивниот крај и се дружеа меѓу себе низ игра и песна. Потоа ансамблите направија играорно дефиле по Широк сокак од Саат кулата до Домот на армијата – офицерски. Манифестијата ја проследија околу 1.000 лица.

Информационо документационен центар

Согласно долгогодишното, традиционално настојување на фестивалот за оформување, збогатување и зачувување на традиционалните културни вредности во Информационо документациониот центар и оваа година од целокупната програма на фестивалот :

- изработена е видео документација за четири фестивалски вечери од страна на ТВ Тера од Битола и се архивирани на хард диск,
- изработена е фото документација ставена на хард диск,
- изработени се кратки промотивни видеа за архива и за социјалните мрежи
- концертот на „Танец“ и „Ладо“ е сниман од страна на екипа ангажирана од „Танец“.

Билтен на фестивалот

Оваа година беа подготвени и издадени 7 (седум) изданија на Билтенот на фестивалот во електронска форма во кои што беа поместени информации, новинарски осврти, програмата на фестивалот, придружните манифестации, интервјуа, изјави и податоци за групите, ансамблите и стручните лица присутни на фестивалот. Издавач на билтените е НУ Центар за култура – Битола. Редакцијата ја сочинуваат м-р Валентин Соклевски, д-р Марјан Танушевски и Никола Трајковски, текстовите ги подготвуваше д-р Марјан Танушевски, а беа користени фотографии од Петар Ставрев, Диоген Хаџи Коста Милевски, Кети Талевска, Димитар Ристевски и Ивона Кочов.

Заклучни согледувања

51-то издание на Републичкиот фесивал на народни песни и игри „Илинденски денови“ Битола се реализира од 20 до 30 јули 2021 година. Фестивалот се реализира во време на пандемија со примена на сите предвидени мерки и протоколи од комисиите, органите и телата на Владата на РС Македонија. Од анализата на реализацијата 51-то издание на фестивалот произлегоа следните податоци, факти, аргументи, констатации и заклучни согледувања:

- фестивалот заедно со придружните манифестации се реализира во рекордни еднаесет фестивалски денови, под мотото: СТАРОТО Е НОВО...
- специјален гостин на фестивалот беше Претседателот на CIOFF - Светската организација на фестивали, Mr. Philippe Beaussant,
- се зајакна интернационалниот карактер на фестивалот со збогатување на програмата на фестивалот во согласност со критериумите на CIOFF, при што се реализира гостување на ансамбли од САД, Русија, Грција, Хрватска, Србија, Црна Гора и Албанија,
- во согласност со пропозициите во рамките на програмскиот мозаик учествуваа преку 1000 играорци, вокални интерпретатори и инструменталисти од вкупно 35 фолклорни групи и ансамбли, од кои што во официјалната програма учествуваа 30 групи и ансамбли, а само во фестивалското дефиле 5 групи и ансамбли,
- фестивалот го посетија Амбасадорите на САД и Русија,
- успешно се реализираа петте официјалните фестивалски вечери во рамките на планираниот концепт и тоа: Прва вечер: Свеченотворање на

фестивалот со концерт на Ансамблите „Танец“ и „Ладо“, Две вечери на традиционална музика и игра, Вечер на староградска музика и игра, Интернационална фолклорна разгледница, свечено затварање на фестивалот со вечер на интернационална музика и игра и Концерт на Ансамбл „Македонија“ Скопје,

- во рамките на едукативната програма се реализираа: Семинар за традиционална музика и игра, Работилница за ткаење, Работилница за везење, Детска ликовна работилница на тема „Народната култура – трајна инспирација“, мастер клас на Американски фолклор, Предавањето „Културниот и јазичниот идентитет на хрватските ТВ серии и фестивали, а предавање за целите и дејноста на CIOFF реализира Претседателот на CIOFF - Светската организација на фестивали, Mr. Philippe Beaussant,
- во рамките на изложбената програма се реализираа: Изложба под наслов „Пејсажна стилизација“ на авторот Панде Петровски, Изложба на фотографии „75 години – повеќе од игра и песна“ ансамбл „Орце Николов“ Скопје, Аудио визуелна изложба „ВИТА“ по концепт и режија Филип Петковски, Изложбата „Реинкарнација“ на авторот Бојан Петковски, Изложбата „Хрватското културно наследство“ во 3D техника, Ретроспективна изложба на фотографии „50 години CIOFF – за живот на традициите“, Ретроспективна изложба на фотографии „50 години „Илинденски Денови“, ревија на балкански носии,
- во рамките на издавачката дејност дизајниран е и напечатен широк спектар на промотивни материјали, а се промовираа и: Зборникот на трудови XIII, Боенката од Државната изложба на детски ликовни творби на тема „Народната култура како трајна инспирација во моето творештво“, како и монографијата „65 години КУД „Илинден“ Битола“,
- во рамките на придржните манифестиации се реализираа: Дефиле „Со песни и игри низ битолските улици“, вокално инструменталната манифестиација „Ехо од дамарите“, манифестиација „Музика на Широк сокак“, манифестиација „На пладне во чаршија“, проекција на етнолошки филмови, Фестивалски караван,
- издадени се седум броја на електронски Билтен на фестивалот и доставени се до медиумите и заинтересираните организации, институции и поединци,
- целокупната програма е документирана и архивирана во информационо документациониот центар,
- стручната жири комисија додели соодветни награди и признанија на најуспешните групи, ансамбли и поединци,
- натпреварувачкиот карактер на фестивалот уште еднаш потврди дека е генератор на мотивација за омасовување на фолклорниот аматеризам и подигнување на квалитетот на презентациите на повисоко ниво,
- остварени се стручни средби, консултации и разговори со стручните лица во ансамблите и членовите на жири комисијата,
- комплетните програмски активности и придржни манифестиации ги проследија преку 19.000 лица.

На крајот наместо резиме изјавата на Маја Андоновска Илијевски, директор на НУ Центар за култура – Битола дадена пред почетокот на 51-то издание на Републичкиот фестивал на народни песни и игри „Илинденски денови“:

„Илинденски денови“ е повеќе од фестивал, тој е една раскрасница во која младоста се огледува на мудроста, во која светот се прелева низ игра и песна и сите сме различни а исти, му се радуваме и го славиме животот со музика. А за музиката велат дека е универзален јазик на човештвото, па на нашиот фестивал зборуваме еден јазик пеејќи и танцувајќи.

Педесет и една година продолжуваат да ја веземе и ткаеме традицијата низ игра и песна.

Се радувам на овогодинешниот фестивал, бидејќи пандемијата силно ги погоди и фолклорните ансамбли низ целиот свет.

Затоа како феникс ќе се издигне фестивалот оваа година и ќе ги отвори широко вратите на Битола, ќе живее Широк Сокак, старата битолска чаршија, Хераклеја, сцената во Ракометното игралиште...

Нека тропнат тапаните силно, нека почне дефилето по Широк Сокак, нека ни е со среќа и бериќет фестивалот за кој ќе сведочат генерациите дека не се откажавме ни во овие тешки години на човештвото.

Не постои ново без старо, не постои оро без зурла и тапан, не постои фестивал без уметници, публика и гости“.

8. САМОСТОЈНА ИЗЛОЖБА „ЦРВЕНО ИЛИ СИНО“ од авторот Никола Славевски

- НУ Центар за култура – Битола, нова сцена
- од 16 до 19 Август 2021 година.

Никола Славевски роден 1989 година во Битола, средно училиште завршил во гимназијата „Јосип Броз – Тито“ во Битола, дипломирал на катедрата за сликарство во 2014 година во класата на Жанета Вангели. Тој е визуелен уметник кој моментално живее во Љубљана каде и студира видео и нови медиуми на академијата за ликовна уметност и дизајн. Првата самостојна изложба под наслов „Обои црвено“ беше поставена во Центарот за култура – Битола во 2017 година. Покрај неа имал изложба и во социјалниот центар „Дуња“ во 2019 година во Скопје. Учествувал и на: „Пост вистина/желба“, 2019 година, Скопје, Македонија; Шестиот фестивал на документарен филм „Да ни живее, живее трудот“, 2019, Зрењанин, Србија; „(DIS)CONNECT“, 2019, Виена, Австрија; „White noise“, 2019, Виена, Австрија; „Artist in Recidence/Open Studios“, Виена, Австрија; „XII Биенале на млади уметници“, 2018, Скопје Македонија; „40 години од ДЛУБ“, 2014, Битола, Македонија; „Pop Up AKTO фестивал“, 2017, Битола, Македонија; „3-та интернационална изложба на уметници и ликовни педагози“, 2017, Евора, Португалија и други.

Во своите дела тој се занимава со трудот, трудовите процеси и општествената положба и улога на уметникот како и улогата на уметноста. Застанува зад уметност која има еманципаторна улога во општеството место уметност затворена во сопственото стаклено своно, која ги репродуцира истите

односи и вредности во општеството, кој служи за да ја задржи состојбата на статус кво во општеството и зајакнување на статусот на елитите. Истражува што е револуционерна уметност, како да се создава и како таа уметност да се сврзе со најугнетените општествени слоеви, работничката класа и маргинализираните заедници.

„Црвено или сино“ е замислена како изложба на осум ликовни творби или дела настанати во 2019 година, создадени за време на учеството на авторот на Kulturkontakt (Австралија и Федералниот канцеларијат на Австралија, а биле изложувани во Виена) и 2 дела настанати како дел од резиденцијата „Отпор“ (Зета галерија во Тирана, Албанија).

Делата се политички имајќи ја во предвид позицијата, авторот вели дека уметноста треба да е општествено и политички ангажирана. Користејќи политички слогани и ликовен израз кој доаѓа од историските социјалистички дизајни, некои од нив се критика на современото општество во кое живееме и капитализмот, а други претставуваат и критички осврт на историјата на социјалистичките држави.

„Црвено или сино“ насловена според истоимената инсталација, е изложба која се занимава со прашањето на идеологијата, како општествените односи го формираат нашиот (идеолошки) светоглед и тоа дали е можно да ја согледаме реалноста надвор од идеолошката призма на капитализмот и на кој начин то да го направиме.

Изложбата „Црвено или сино“ се реализира во НУ Центар за култура – Битола, поточно на Нова сцена. Делата беа изложени од 16 до 19 Август 2021 година. Отворањето на изложбата беше на 16 август во 20.30 часот, на службен влез од институцијата на отворен простор на кој од името на НУ Центар за култура – Битола, Менче Хаци-Коста Милевска ги поздрави присутните, а воедно го покани авторот на изложбата Николче Славески да се претстави и да ја опише изложбата. По отворањето, со почитување на протоколи, по најмногу 5 лица кои носеа сертификати за примена вакцина против вирусот, беа пуштани на Нова сцена во НУ Центар за култура – Битола да ги погледнат изложените дела.

Во периодот на реализација на Изложбата „Црвено или сино“ од 16 до 19 август 2021 година, истата беше посетена од околу 50 посетители распоредени во 4 дена и тоа од 10 до 18 часот.

9. ДЕВЕТТА ПО РЕД ИЗЛОЖБА „СО ЉУБОВ ОД БИТОЛА 2021“

- НУ Центар за култура – Битола, фоаје,
- Од 26 август до 5 септември 2021 година

Годинава 25 фотографи професионалци и аматери испратија повеќе од 70 фотографии кои ја раскажуваат приказната за нашиот град и начинот на кој тој продолжува да живее во време на пандемијата. Стручното жири во состав Ивона Кочов, Сашо Николоски Алушевски и Александар Котевски направија селекција и оценка на фотографиите кои пристигнаа на овогодинешниот конкурс.

Од пристигнатите фотографии жириот направи избор од 24 кои беа дел од изложбата „Со љубов од Битола 2021“ и ги избра добитниците на наградите на годинешниот конкурс и тоа:

- Прва награда на Ангела Велјановска за фотографијата „Choose Hope“.
- Втора награда на Бенита Стојмирова за фотографијата „Битолска стара чаршија“.
- Трета награда на Дражан Брачиќ за фотографијата „Против секоја власт“.
- Пофалница на Кристијан Талевски за фотографијата „Битола во зимска идила“.

Свеченото отворање на деветтотоиздание на Изложбата „Со љубов од Битола“ – 2021, се одржа на 26.08.2021 на платото пред Центар за култура – Битола. Наградите на победниците им ги врачија Директорката на Центар за култура Битола – Маја Андоновска Илијевски и претседателот на Центарот за европски развој и интеграција- Диоген Хаци-Коста Милевски. Своје обраќање пред присутните имаше и претставникот на стручното жири Александар Котевски кој ги запозна присутните со размислувањата и процесот на одлучување преку кој се дефинира содржината на оваа визуелна приказна.

Изложбата беше отворена за посетители од 26.08.2021 до 05.09.2021 во фоајето на Центарот за култура Битола при што ја посетијаоколу 400 посетители.

10. ЛИКОВНА ИЗЛОЖБА ОД ДЕЛА ИСРАБОТЕНИ НА ПЛАТНО СО АКВАРЕЛ ТЕХНИКА „ЗДИВОТ НА ВЕТРОТ“ – автор Блашка Миева

- НУ Центар за култура – Битола, фоаје
- 24 до 30 септември 2021 година

Блашка Миева, родена 1986 година во Скопје, заврши средно уметничко училиште на отсекот текстил и облека, а дипломирана на Факултетот за ликовни уметности во Скопје, на отсекот сликарство, со подотсек реставрација и конзервација на фрески и икони. Учествувала на многубројни изложби во земјава и во странство. Реализирала проекти за мозаик на јавен простор во неколку градови во Македонија. Досега има реализирано 6 самостојни изложби во Скопје (2009, 2011, 2014, 2020), Гостивар (2016) и Охрид (2018).

Ликовната изложба на дела изработени на платно со акварелна техника, под наслов „Здивот на ветрот“, беше отворена на 24.09.2021 година во фоајето на НУ Центар за култура – Битола, со почеток во 19:30 часот. Во рамките на свеченото отворање на изложбата говореше директорката на Центарот за култура – Битола, Маја Андоновска Илијевски, која со изрази на воодушевување и посака понатамошни успеси на авторката и го потврди почетокот на понатамошната обострана соработка. Авторката на изложбата Блашка Миева пак, го образложи начинот на изработка на делата како и периодот во кој ги изработувала и меѓу другото нагласи: „Доколку не беше уметноста, во ова време на пандемија и затвореноста дома, ќе беше многу полошо.“

“Здивот на ветрот“ е изложба во која се експонирани 15 дела со димензии од 50cm x 50cm се до 100cm x 100cm на дела работени во акварелна техника и акрилната техника на платно.

Ветрот и бојата. Ветерот како судир на форми и облици, пред се' движење, во јапонската култура е наречен ФУ, претставува мотивација, раст, промена, слобода, здивот на животот, на сочувството, дури и на мудроста. ФУ е духот на

живеењето. Бојата како круцијален ликовен елемент, формата и линијата, апстрактните форми со градација во боја и хармонија, создаваат перцепција на хаотична убавина, која навидум е хаотична. Бојата во овие дела симболизира основно средство за изразување на емоции и асоцијации за мирис, звук, движење. Преку "хаосот" на бои се доловува и "хаосот" кој го создава ветерот. Користењето на акварелната и акрилната техника за овие композиции е идеален компактен медиум да се изрази движењето и боите на ветерот. Ветерот со својот прогресивен движечки воздух е асоцијација за процес, прогрес, спиритуален раст, раздвижување, асоцијација за спиритуална надеж и асоцијација за промена. Спиритуалната позадина која навидум не ја гледаме во ветерот, е всушност здивот на Универзумот.

На отворањето на изложбата присуствуваа околу 20 гости, додека во периодот додека беше поставена од 24 до 30 септември истата ја посетија околу 50 посетители.

11. КОНЦЕРТ НА КЛАСИЧНА МУЗИКА „РОМАНТИЧНИТЕ ЗВУЦИ НА КОНТРАБАСОТ“

- НУ Центар за култура – Битола, мала сала
- 7 ноември 2021 година, во 19 часот

Кога станува збор за контрабасот секогаш се мисли на неговите длабочини кои ги поседува во неговите раскошни ниски фреквенции... Да, тоа не е спорно, но дали некогаш сте имале можност да ги чуете тенките, распеаните и високите тонови на овој инструмент кој во вас може да ја разбуди љубовта, нежноста и радоста? Преку овој концерт на класична музика имавме можност да го слушнеме различниот и поинаков звук на контрабасот со придржба на клавир, со што се примамиле вниманието кај слушателите од најразлична возраст.

Концертот „Романтичните звуци на контрабасот“ го реализираа: Александра Чуруковска – носител на проектот, Тамара Коминовска – уметнички соработник, Филип Петрески – гостин.

Александра Чуруковска е родена 1995 година во Битола, средното музичко образование гозавршува во ДМУ – Битола, во класата на проф. м-р Никола Баљаревски. Студира на ФМУ - Скопје во класата на проф. м-р Д-р Петрушевски, проф. м-р Велко Тодевски и дипломира (2018) во класата на проф. м-р Александар Поп-Христов. Во 2013 учествува во летниот музички камп за индивидуална настава, симфониски оркестри и камерни состави при mentorите за контрабас проф. м-р Д-р Lawrence Hurst Archivist и проф. м-р Jack Budrow на школата Interlochen во Америка (Мичиген). Во 2016 и 2018 година настапува како солист со Македонската Филхармонија. Во 2017, 2018 и 2019 година реализира турнеја со Младинското симфониски оркестар - ESYO, под диригентска палка на Маestro Igor Coretti Kuret во Италија. Во 2018 и 2019 едел од балкански симфониски оркестар - Филхармонија Пионер, во Бугарија. Од 2015 па се до денес е член од Младинскиот камерен оркестар "Саша Николовски – Гумар" и во Камерниот оркестар на Битола. Како соработник има настапувано со повеќе оркести меѓу кои и Македонската опера и балет, Косовската Филхармонија,

FAMES Project и Македонската Филхармонија каде што во 2019 стекна работен однос во групата на контрабас тути.

Тамара Коминовска е родена во 1996 во Битола, каде стекнува нико и средно музичко образование со специјалност: музичар изведувач – пијано, во класата на проф. Маргарита Татарчевска и проф. м-р Билјана Димовска. Во тој период се стекнува со повеќе државни и меѓународни награди, како за пијано – така и за теоретските музички дисциплини, меѓу кои најистакнати се: I ва награда на меѓународниот натпревар „Даворин Јенко“ – Белград, Србија (2006), специјална награда на државниот натпревар по музика во Скопје (2010) и I ва награда на меѓународниот натпревар „Охрид те сакам“ (2014). По завршувањето на средното образование се запишува на ФМУ – Скопје во класата на проф.м-р Тодор Светиев, а со титулата „дипломиран пијанист“ се стекнува во февруари 2019 година. За време на студиите се ангажира при организирање на студентски концерти како уникатен формат на уметничко изразување. Дел од проектите во нејзина организација се: „No-hay banda“ – концерт фокусиран на филмската музика, „Жена-творец“ – концерт посветен на творештвото на жените композитори, како и голем број на хуманитарни концерти. Покрај тоа таа ја практицира и солистичката дејност, па дел од нејзините успеси се: настап како солист со Македонската Филхармонија (2013), серија солистички концерти на фестивалот „Concerti del Tempetto“ – Рим (2014, 2015), настапи на реномирани домашни фестивали за современа музика – Денови на Македонска Музика (2018) и Златна Лира (2018). Тамара реализира и педагошката дејност, држејќи приватни часови на возрасни почетници и деца, како и понапредни студенти по пијано.

Филип Петрески кој е дипломиран хармоникаш е гостин на концертот.

Концертот на класична музика „Романтичните звуци на контрабасот“ финансиски одобрен од Министерство за култура на РСМ, се реализира во Малата сала на НУ Центар за култура – Битола на ден 7.11.2021 година, со почеток во 19:00 часот. На концертот тројцата учесници : Александра Чуруковска, Тамара Коминовска и Филип Петрески, ја реализираа следната програма:

1. Хенри Еклс - Соната во g-moll (Largo, Allegro con spirito, Adagio, Vivace)
 2. Џовани Ботесини - Елегија бр.1 во D-dur
 3. Џовани Ботесини - Концерт за контрабас бр.2 во h-moll (Allegro Moderato, Andante, Allegro)
 4. Сергеј Рахмањинов - Елегија оп.3 бр.1
 5. Франц Шуберт - Серенада (Александра Чуруковска, Филип Петрески)
- Концертот траеше околу 90 минути, а присутни беа околу 40 посетители, запазувајќи ја бројката на присутност зависно протоколите.
- 12. 13-ТИ ФЕСТИВАЛ НА МУЗИКА ОД СВЕТОТ – БИТОЛА 2021**
- НУ Центар за култура – Битола
 - 17 до 19 ноември 2021 година

Воведни напомени

Фестивалот на музика од светот - Festival of World Music - Битола, од своето формирање во 2009 година, па до денес преку амбициозна, добро планирана и

реализирана продукција, успеа да се етаблира на светската фестивалска мапа како сериозен субјект кој што нуди квалитет и професионална презентација.

Основниот концепт на фестивалот е да се креира отворена, препознатлива музичка сцена, на која што презентацијата на различните жанрови од сите страни на светот ќе овозможи креативна комуникација, инспирација и афирмација.

Во рамките на фестивалот се реализираат целовечерни музички презентации и придружни програми на кои земаат учество реномирани групи и ансамбли од целиот свет, Европа, Балканот и Македонија.

Фестивалот од своето етаблирање до денес соработува со светски познати интерпретатори и фестивали од областа на делување, што му овозможува да биде во контакт и во тек со светските стандарди.

Фестивалот со својот концепт и програмска определеност настојува да презентира актуелни интернационални музички вредности со што обезбедува публика со широк дијапазон на музички определби.

Со појавата на пандемијата со корона вирусот во 2020 година Фестивалот ја прилагоди својата програма на условите и го продолжи своето успешно егизистирање на светската музичка сцена.

Реализација на фестивалот

Тринаштеттото издание на Фестивалот на музика од светот - Festival of world music, Битола се одржи од 19 до 21 ноември 2021 година.

Во рамките на овогодишното издание на фестивалот со сета своја убавина и виртуозност прозвучи генијалноста на музичарите етаблирани во балканската музичка елита, кои насликаа нови светски музички разгледници во Битола и на македонската музичка сцена.

Фестивалот се реализира по следната програма:

Концерт на LIBERCUATRO TANGO ENSEMBLE од Србија

Голема сала на Центар за култура – Битола, 19.11.2021, 20 часот
Присутни околу 400 лица.

Концерт на БИЉА КРСТИЌ и КАМЕРНИОТ ОРКЕСТАР НА БИТОЛА

Сала на НУ Центар за култура – Битола, 20.11.2021, 20 часот
Присутни: околу 400 лица.

Концерт на ZAMER Thessaloniki GR BERRYQYAT Local support – OFF PROGRAMA

Jagoda Klub Bitola, 20.11.2021, 00:00 часот
Присутни: околу 100 лица.

Би сакале да напомениме дека заради поголема рационалност, ефикасност, наменско користење на кадровските ресурси, сценските поставки, ефикасност, подобра промоција во јавноста, во програмата е вклучен и Концертот на Битолскиот дувачки оркестар со вокалните солисти Бојан Стојков, Јасна Димитровска, Зарина Прва Севда, Тамара Стојковска, Нико Ѓорѓиевски и Димитар Андоновски кој се одржа на 21.11.2021 година во големата сала на Центарот за

култура – Битола. На концертот присуствуваа околу 300 посетители. Концертот на Дувачкиот оркестар е самостоен, посебен проект финансиран од Министерството за култура, така да за негова реализација се користени наменските средства од Министерството за култура на РС Македонија и средства од сопствени приходи.

Учесници на Фестивалот:

Libercuatro Tango Ensemble од Србија

Танго ансамблот Libercuatro го сочинуваат: Ксенија Ристиќ (пијано, автор на аранжманот), Наташа Радовановиќ (вокал), Мартина Димиќ Радовановиќ (виолина), Бранко Џиновиќ (бандонеон) и Бобан Стошиќ (контрабас).

Проектот на танго ансамблот Libercuatro „Пјацола - првите 100 години“ произлезе од идејата да се одбележи стогодишнината од раѓањето на еден од најинтересантните композитори на 20 век, како и реформаторот на танго музиката - Астор Пјацола. Мисијата на ансамблот Libercuatro е да ја претстави танго музиката и оваа специфична култура пред пошироката публика, која во 2009 година беше вклучена на листата на културно наследство на УНЕСКО.

Редовниот репертоар на ансамблот вклучува композиции од традиционално танго, композиции на tango пнеуа од Астор Пјацола, како и современи танго композиции. Ансамблот одржува редовна концертна активност во Србија и Балканот, а се карактеризира со високо ниво на изведба, специфична интерпретација, како и исклучителна енергија.

Ансамблот има настапувано на следните фестивали: Нишвил џез фестивал, Меѓународен светски музички фестивал ЕТНИКА - Марибор (КГБ, СЛО), фестивал на Еуфонија, Танц фестивал во Шибеник (Баронска тврдина, ХР), Фестивал на гудачи во Лесковац, концерти на Универзитетот во Крагуевац, концерти на Институтот за култура на Војводина - Нови Сад, Тиватско танго вечер - Милонга дел Мар - во соработка со Туристичката организација на Тиват (Црна Гора), Калемегдан Самрак (организирана од Музичката младина од Белград), Џез фестивалот Зеленковац (БИХ), АЛЕФ - Летен фестивал Алексинац, Етно Самит Традиција Ново, организиран од ансамблот Коло - Ужице и многу други фестивали.

Биља Крстиќ – Србија

Билјана Крстиќ е професорка по музика и пејачка, а на естрадата е присутна долги години. Беше дел од групата „Сунцокрет“ како и „Рани мраз“, а подоцна ја започна својата соло кариера и издаде неколку поп албуми. Таа е музички уредник на Првата програма на Радио Белград повеќе од 30 години.

Во Ниш го завршила основното и средното музичко училиште, а Дипломирала на Факултетот за музичка уметност во Белград. За време на студиите Билјана работела во Музичкото училиште „Мокрањац“ во Неготин. Таму предавала солфеж и пијано и за прв пат се запознала со влашката музика. Пејачката кариера ја започна во 1975 година во „Сунцокрет“ со Бора Ѓорѓевиќ, за кој вели дека бил совршен шеф. Кариерата ја продолжува во групата „Рани мраз“ кај Џорџе Балашевиќ. Извесен период работи со „Седум мина млади“, а во 1983 година се одлучи за соло кариера.

Паралелно со развојот на поп-кариерата, Билјана ги следи своите најдлабоки афинитети и собира автентични видеа и ноти на авторска музика. Претежно се работи за ретко изведувана и претежно необјавена музика од јужна Србија, Тимок, Косово, Македонија, Бугарија, Унгарија и Романија. Резултат на таа работа се албумите „Записи“ и „Бистрик“. Во 2001 година Билјана заедно со колегите од Факултетот за музичка уметност го основа оркестарот „Бистрик“. Во 2003 година со оркестарот работи на музиката за најгледаниот домашен филм на сите времиња - „Зона Замфирова“. Во март 2007 година на европскиот пазар се појави третото ЦД наречено „Тарпош“, издадено од германската издавачка куќа *Intuition - Schott music*. Во 2010 година таа компонира музика за крими шоуто „Шесто сетило“. Три години подоцна „Бистрик“ го објави новиот албум „Извориште“. Во 2016 година ја започна работилницата за вокална музика *Бистрик на Националниот универзитет Коларац*. Во 2017 година излезе нов албум на оркестарот Бистрик во издание на *ARC Music* во Лондон и *HIFI Music* во Србија.

Билјана Крстиќ доживеа светска слава како вокален солист на оркестарот „Бистрик“. Оркестарот е еден од најдобрите српски изведувачи на етно музика и еден од најпознатите етно бендови во Европа.

Камерен Оркестар на Битола – РС Македонија

Камерниот Оркестар на Битола е основан од група ентузијасти пред неколку децении и со неколку прекини егзистира до денес. Денес оркестарот е составен од професионални музичари кои дипломирале, а некои и магистрирале на својот инструмент. Зад себе има многу успешни концерти низ државата како и учество на ситеrenomирани фестивали за класична и популарна музика: *Битфест*, *Скопско Лето*, *Охридско Лето*, *Штипско Културно Лето* и *Прилепско Културно Лето*.

Камерниот оркестар на Битола веќе еrenomиран бренд и на Балканот за што сведочат бројните учества на фестивалите: *Nisvile* (Ниш), *Rock Village* (Банатски Соколац, Србија), *Башчаршишке Ночи* (Сараево), *KotorArt* (Котор), *Ужишко Културно Лето* (Ужице), како и реализираните концерти во Белград во *Комбанк Дворана*, *Cloud Festival* (Ушче, Белград) и др.

Во рамките на својата дејност остварена е соработка со врвни диригенти од државата и странство како: *Алесандро Д'Агостини* (Италија), *Анатолиј Крстев* (Бугарија), *Борис Спасов* (Бугарија), *Иван Кожухаров* (Бугарија), македонските диригенти: *Саша Николовски-Ѓумар*, *Бисера Чадловска*, *Сашо Татарчевски*, *Ле Фи Фи*, како и со светски познатите солисти: *Роби Лакатош* (Унгарија), *Влатко Стефановски* (С.Македонија), *Керем Горсев* (Турска) и многу други.

На репертоарот на КОБ се наоѓаат дела од сите епохи – од раниот барок па се до современа класична и популарна музика. Нивните проекти: „*Rock Symphony*“, „*James Bond Symphony*“, „*Ladies Symphony*“ и „*John Williams Symphony*“ ги полнат салите низ балканските простори и секаде се прифатени со огромен интерес. Фестивалот на музика од св.тот, двата концерти и ОФФ програмата ја проследија 900 посетители.

Заклучни согледувања

Тринаесеттото издание на Фестивалот на музика од светот – Festival of World Music Битола се одржа од 19 до 21 ноември 2021 година во Битола во организација и реализација на НУ Центар за култура – Битола. Фестивалот кој што се реализира во специфични услови на светска пандемија со корона вирусот ковид 19 успеа да се прилагоди и да креира програмска шема која кореспондира со темелните определби, можностите, барањето на публиката и современите музички текови во оваа област. Жанровски разновидната програма најде на позитивни критики од стручната јавност и прекрасен прием кај публиката. Исто така фестивалот го продолжи континуитетот на квалитетна селекција, внесе нова креативна енергија и овозможи мошне интересен поглед кон светската и домашната музичка сцена.

Тимот на Центарот за култура – Битола заедно со советот на фестивалот, селекторот и надворешните соработници преку високиот професионализам, стручната продукција и организација креира квалитетен музички производ со вистински музички вредности.

Фестивалот на музика од светот во Битола го зацврсти својот препознатлив бренд и уште еднаш ги потврди своите вредности и капацитети за креативен развој.

13. КОНЦЕРТ НА БИТОЛСКИОТ ДУВАЧКИ ОРКЕСТАР

- НУ Центар за култура – Битола, голема сала
- 21 ноември 2021 година, почеток: 20 часот

Воведни напомени

Битолскиот дувачки оркестар, кој има повеќе децениска традиција, е обновен во 2014 година и денес работи под раководство на Марјан Баќревски. Од обновувањето до денес реализирал голем број на концерти, настапи и презентации меѓу кои би ги издвоиле: Целовечерен концерт во Центарот за култура – Битола (2020), настапи по повод Деновите на Руската дипломатија (2020), јубилејот „Дваесет години Сојуз на жени Битола“ (2019), „4-ти Ноември“ Денот на ослободувањето на Битола (2019), Деновите на Руската дипломатија (2019), на манифестијата „Трчај Бе“ во Битола (2019), концерт на Широк Сокак по повод меѓународниот ден на музиката (2019), концерт „Музика за Биг Бенд“ во Центарот за култура – Битола (2018), Фестивал на дувачки оркестри во Пехчево (2018), концерт на плоштадот Магнолија во Битола (2016), концерт во Центарот за култура – Битола со гостинот Дејан Тошев солист од Виенскиот народен театар (2015), концерт во рамките на Битолско културно лето (2015), концерт на фестивалот „Браќа Манаќи“ (2015), настап во чест на загинатите војници на Солунскиот фронт (2014), целовечерен концерт на Битолско културно лето (2014).

Како диригент на Битолскиот Дувачки оркестар, а воедно и носител на проектот, е младиот битолски кларинетист, професор, диригент и композитор Марјан Баќревски.

Концерт на „Битолски Дувачки Оркестар“

Концертот на „Битолски Дувачки Оркестар“, се реализира на 21 Ноември во Големата сала на НУ Центар за култура – Битола, со почеток во 20:00 часот.

„Битолскиот Дувачки Оркестар“, беше составен од дувачки инструменти (труба, саксофон, флејта, кларинет), жичани и ударен инструмент. Оркестарот сочинуваа следните инструменталисти: Марјан Баќревски, Гоце Костурски, Горан Трајковски, Трајче Поповски, Стојанче Костовски, Мирко Митровски, Методија Мешковски, Лазе Стерјовски, Давид Скерлевски, Леона Мариќ, Влатко Симоновски, Љупче Арсов, Коста Стевановски. Како пејачи – вокални солисти, кои изведуваа по 2 познати македонски евергрини, на сцената се претставија: Јасна Димитровска, Нико Ѓорѓиевски, Тамара Стојковска, Евгенија Здравевска, Димитар Андоновски, Бојан Стојков.

Во рамките на програмата беа отсвирени и отпеани вкупно 14 песни и тоа: „Кажи зошто ме остави“ (оркестар), „За нас почнува живот“ – солист Јасна Димитровска, „Коњи брзајте“ – солист Евгенија Здравевска, „Моја гитара“ – солист Бојан Стојков, „Ако ме боли – Димитар Андоновски, „Сè што сакав по тебе – Нико Ѓорѓиевски, „Луду лиду ду – Тамара Стојковска, „Многу солзи исплакав – Евгенија Здравевска, „Свезден пат – Јасна Димитровска, „Го лажам секој нов рефрен – Бојан Стојков, „Каде песно моја – Димитар Андоновски, „Чија си“ – Нико Ѓорѓиевски, „Свирете ја зајди зајди – Тамара Стојковска, „Кажи зошто ме остави“ (оркестар и солисти)

Конферансата на програмскиот дел од концертот ја водеше Љубица Ангелкова. На концертот беа присутни околу 350 гледачи.

14. ДВА ФИЛМА ВО ПРОДУКЦИЈА НА УМЕТНИЧКА ГРУПА, ПОД НАСЛОВ „ПАТЕМ ByTheWay Кино“

- Весна Дунимаглоска – ликовен педагог
- Ѓорѓи Крстевски – академски скулптор
- м-р Станко Павлески – академски скулптор
- НУ Центар за култура – Битола, нова сцена
- 28.11.2021 година со почеток во 19 часот

Проектот претставува презентација на два филмови во продукција на уметничката група која инсистира да е дело по себе. Животот уметносте главната проблемска точка, а произлегувајќи од живеењето заедно во ПАТЕМ уметноста, патувајќи по границата на животните ефемерии, менталните и физички граници на личноста, креативниот потенцијал на колективната и индивидуална меморија на личните, уметнички и животни искуства, предизвикот на местата и настаните. Авторите водат дијалог со учесниците на нивните проекти и публиката, најчесто, остварувајќи престои на локации, лежерни средби, разговори и перформанси, реално, но и виртуелно, низ медиумски експеримент со слика, текст и звук од актуелните настани но и од ПАТЕМ архивата.

Вклучувајќи во своите проекти променлива група автори и нивни соработници, ПАТЕМ го негува концептот на „ПАТЕМ заедница“. Конструирање на уметничко дело низ емоционалните, духовните и суптилни односи, во секојдневниот живот на членовите во групата, е стратегија на дематеријализација

на уметничкиот објект во индивидуално и групно промислување и делување во природата и културата.

ПАТЕМByTheWay – претставува друштество со ограничена одговорност, во кое членуваат: Весна Дунимаглоска – ликовен педагог, Ѓорѓи Крстевски – академски скулптор и м-р Станко Павлески – академски скулптор.

На ден 28.11.2021 година со почеток во 19 часот, во просториите на НУ Центар за култура – Битола на Нова Сцена, се реализира проектот ПАТЕМ ByTheWay Кино.

За проектот беа изработени локани, флаери, плакати и каталог, кој е каталогизиран со СИР во НУ Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“.

На самиот настан истовремено беа користени двета дела од Нова Сцена, односно првиот дел пред сцената и вториот дел зад сцената:

- Во првиот дел од нова сцена се проектираа лево и десно на ѕидот *Виртуелизации 1 и 2*: Видео проекција на виртуелизирана ПАТЕМ библиотека, во кој физички ќе недостасува, а реален сегмент од проектот *Радиус на кривината – ПАТЕМ караван...* и *Транскрипт* од истиот проект; видео проекција на виртуелизиран театрски реквизитариум, врз самата предметна елементарност на веќе снименото. На ѕидот право на бело платно се проектираше првиот документарен филм *Радиус на кривината – ПАТЕМ караван...* (2017/2021), со времетраење од 1час и 10 минути. Филмот бил создаден низ средби и разговори на Друштвото со повеќе автори од EX YU сцената, близки на нивната естетика и ангажман.
- Потоа публиката се префрли во вториот дел (зад сцената) каде на едниот ѕид беа обесени 8 фотографии изработени на форекс, од личности кои беа дел од филмот. Вториот филм *ПАТЕМ Ретровид...* (2020/2021) со времетраење од 36 минути, беше реализиран на локации низ Македонија каде Друштвото бива и создава во периодот 2013-2019, презентиран преку трейлерите од патувачките тури минатата година.
- По завршувањето на вториот филм, во вториот дел, од авторите на проектот, на луѓето снимени во филмот кои истовремено беа и присутни на двете проекции, од фотографот им беа изработени фотографии од моментот на реализација на проектот. Истите им беа доделени на крај од целата реализација како изненадување на учесниците.

Целиот настан се реализира во времетраење од околу 2 часа и 30 минути, а беа присутни околу 40 посетители. Целото остварување се одвиваше спонтано без воведни говори, напатствија и претставувања.

За филмот “Радиус на кривината-ПАТЕМ караван”

Патемци реализираат партиципативно дело - низ патувачка “on the road” потрага, низ (не)официјално попатно дружење и уметничко живеење со кафе / чај / пиво, со автори или групи на ним близки уметнички состојби на територијата на поранешна Југославија, што манифестираат идејни концепти за уметноста и животот како едно, своевидно испровоцирани од категоријата на границите, историјата, системите и идеологијата, што во општеството, што во уметноста. Самостојно или во група, тие носат радикални одлуки за егзистенцијално изместување од урбанизитетот на живеењето и институционалната комоција и

паралелно градат/востоставуваат самоодржливост на поинаква филозофија на живеење и естетичност. Патемци, лице в лице со колегите, а над толкувањето на колективната меморија на историјата и на историјата на уметноста, кажаното и прераскажаното го иницираат ова партциципативното дело видено низ интертекстуалноста, интермедијалноста и интердисциплинарноста на користените документи од остварената комуникација, во форма на текст, фотографија, видео - аудио материјал и друг вид на однапред (не) планирани форми на креативно бележење на содржини на специфичните состојби во уметноста на овие простори. Со тоа ПАТЕМ концептуализира платформа за негување на ПАТЕМ заедница и сака да ја надпростори и провери идејата за субјективното доживување на овој вид уметнички искуства.

За видеото :

“Botticelli and Mantegna at the debut of „ПАТЕМByTheWay - Dixie 3“

ПАТЕМ својата уметност ја презентира на локација на која создава уметност, на плажата Стење, пред затекнатите туристи, го проектира минатогодишниот Ретро ад хок перформансот снимен на истот место. Во форма на видео, дружење и музицирање со најблиското ПАТЕМ друштво на плажата во Стење, Преспа, за три години ПАТЕМ, повикува на мистериозното исчезнување и оживување на аудио снимки.

Погледот од подалеку, изодувајќи време, простор и меморија, ПАТЕМ истражува постапки на расчленување на текстот, фотографијата и видеото, до медијска реализација на ново виртуелно колективно дело, со нов сензibilitет, базирано врз подвижни слики и протеориска разговорност, провоцирана во рамките на уметничката заедница.

Зафаќајќи потемелно во виртуелниот свет на уметничко создавање и презентирање, особено поради допирот на границите на физичка одржливост на друштвото и неминовноста од виртуелен простор за комуникација и престојување, своите дела ги реализира преку дигиталните сигнали и кодови на текстот, сликата и звукот од својата дигитална архива, со поглед над нејзината содржина, во полето на виртуелието и ауторефлексијата.

15. ЛИКОВНА ИЗЛОЖБА „ОД ЛИВАДАТА НА МУЗИТЕ“ – ПРЕДЕЛИ

Автор Драган Најденовски

- НУ Центар за култура – Битола, фоаје
- Од 20 до 30.10.2021 година

Драган Најденовски е роден во с.Брод, Македонија. Завршил средно техничко училиште во Битола. Член е на ДЛУБ. Самостоен ликовен уметник. Учесник е на повеќе групни изложби низ земјата и странство, меѓународни манифестации на графика како и многубројни меѓународни ликовни колонии.

Од 1983 година до денес учествувал во голем број групни изложби, ликовни колонии, а реализирал и преку 27 самостојни изложби и тоа во: Сараево, Грачац, Битола, Скопје, Прилеп, Кавадарци, Пазарџик - Бугарија, Струмица, Куманово, Неготино, Кичево и Охрид. Од многубројните награди и признанија би ги издвоиле: Откупна награда на Советот на Синдикати на Кралево во 1985 година, Златна

плакета на КПЗ на Битола во 1987 година, Ноемвриска награда на Уметничка галерија Битола во 1990 година и многу други.

Самостојната изложба насловена како „Од ливадата на музите“- Предели беше свечено отворена на 20.10.2021 година во фоајето на НУ Центар за култура – Битола, со почеток во 19:00 часот. На вкупно 7 изложбени паноа беа поставени 22 ликовни дела, од кои секое раскажува своја приказна односно описува свој предел, кој за момент е осветлен од замислата на авторот – Драган Најденовски. На своите ликовни музи на платно, ограничени со прекрасни рамки, авторот забележува бројки со кои ги означува насликаните предели и на тој начин ги разграничува делата.

Изложбата свечено ја отвори директорката на НУ Центар за култура – Битола, Маја Андоновска Илијевски, која се заблагодари на присутните и за уметникот Драган најденовски истакна:

Човекот го има Бог, а уметникот својата музга. Драган Најденовски е уметник благословен да создава и твори на ливадата на музите, како што и ја нарекува својата изложба, која во Центар за култура Битола ја посветивме на роденденскиот месец. Неговиот уметнички опус е толку голем и фасцинантен, што навистина е огромна чест што ја прифати поканата да биде дел од програмата на Центарот за култура за 2021 година. Драган е еден од ретките уметници, кој полнокрвно и страсно живее за уметноста и тоа го пресликува и во неговите дела полни со бои на животот.

Покрај директорот на институцијата, збор зеде и проф. д-р Илијос Вилос, кој изложбата ја описа како пејзажи кои описуваат надприродни предели т.е. предели во универзумот, во кој авторот надминувајќи го природното пејзажно сликање, преминал во нешто поголемо, мистично и познато само за него и ни го доловува на платно со цел да не запознае со неговиот универзум.

За убавината, посебноста, мистичноста на замислените предели, на авторот Драган Најденовски, писатепот Панде Манојловски забележува:

„Познатиот македонски и битолски ликовен уметник Драган Најденовски, со својот долгогодишен труд и сублимантен ликовен талент се избори за свој и своевиден творечки стил во своето ликовно творештво на нашите простори а со тоа и да се отрgne од таа, некаква, наша Гутенберговска галаксија на некаква си времена шаблонска традиција и да создаде своја специфична и препознатлива нова и модерна галаксија, во која, неговите слики сјаат со посебни нијанси и колорит кој пленува со својата убавина и складност. Со своите најнови ликовни дела работени во масло на платно, молив на хартија, пастели или оние маслени пастели комбинирани со молив на хартија, од неговиот циклус од „Ливадата на музите“, во неговите „Предели“ создава нешто исклучително уметнички вредно, откривајќи го оној, речиси, бестијален и јанконосен немир што се крие во неговата душа, поставувајќи си го постојано прашањето: Создадов ли дело или ова се само бои распослани на платно, на хартија? Неговите слики на уверлив начин сами од себе зборуваат дека знаат да светат и кога концепто се помрачува во

ликовната татковина на уметникот. Секоја негова слика е светлина и реална но и далеку поапстракна што зрачи и осветлува скриени ликовни простори од ова поднебје. Тие се прекрасни предели во замислената иреална "Ливада на музите", бајковито насликано со филозофско-фантастичен набој со магичен и метафоричен ликоен израз силно и цврсто потпрени на имагинацијата на авторот. Поетизам, лиризам, естетизам, складност на бои, се е збрано во овие слики од најновото ликовно творештво на Драган Најденовски презентирани на оваа ликовна изложба."

На отворањето на изложбата во фоајето на НУ Центар за култура – Битола беа присутни околу 30 посетители, а до 30.10.2021 година изложбата ја посетија околу 600 посетители.

16. ЛИКОВНА ИЗЛОЖБА НА ЕКСПОНАТИ ОД АКРИЛ, МАСЛО И ДР. „ФРАГМЕНТИ“ – автор Сандра Котевска

- НУ Центар за култура – Битола, горно фоаје,
- 17 до 24.12.2021 година

Сандра Котевска, родена на 26.10.1990 година во Битола, средното образование го заврши во гимназијата „Јосип Броз Тито“ - Битола во 2008, а дипломира во 2014 година на Факултетот за ликовна уметност, при универзитетот Св. Кирил и Методиј во Скопје на отсек – сликарство, во класата на професор Благоја Маневски, модул – реставрација и конзервација. Постдипломските студии ги започнува во месец Ноември 2017 година на Факултетот за ликовни уметности во Скопје – на катедрата за реставрација и конзервација на маслена техника.

Во 2009 година станува член во ДЛУБ, а од 2019 член на уметнички совет при истото друштво. Во 2019 година станува член на управниот одбор при Центарот за култура - Битола. Од 2013 година па се до денес активна е како учесник при реализацијата на голем број проекти од областа на реставрацијата и конзервацијата од страна на НУ Завод и музеј - Битола, во својство на стручен надворешен соработник. Од 2014 до 2016 година работи во компанијата "Saitis", како дизајнер на облека и merchandiser за истакнати модни брендови.

Во рамките на своето творештво се јавува како ликовен уметник, реставратор и конзерватор.

Има реализирано седум самостојни изложби и тоа во Пробиштип, Битола, Кичево, Скопје и Крива Паланка. Со свои дела учествувала во рамките на пет групни изложби во Македонија и пет интернационални групни изложби во Црна Гора и Србија. Учествувала на дванаесет сликарски колонии во Битола, Нико Поле, Црна Гора, Србија. Има реализирано два ликовни перформанси во Битола. Учествувала при реставрација на сидно сликарство во: "Св. Димитрија", с. Чарлија (2013), "Воскресение Христово", с. Дедебалци (2014), "Св. Петка", с. Цапари (2015), "Св. Богородица", с. Велушина (2016), "Св. Ѓорѓија", с. Велушина (2016), "Св. Ѓорѓија", с. Курбиново (2017), "Јени џамија" Битола (2019). Исто така учествувала во сликањето на црквите: "Св. Никола" с. Карамани (2013), "Св. Ана" с. Маловишта (2013), "Св. Недела" с. Стипона (2015). Покрај наведеното зела учество при реставрација и конзервација на сидниот носач на црквата во село Егри Битола

(2014), реставрација и конзервација на мозаици во античкиот локалитет Хераклеа, Битола (2013-2014), како и реставрација и конзервација на околу 50 икони (2014 и во 2017) од различни цркви од околината на Битола, кои датираат од 13 – 19 век.

Ликовната изложба „Фрагменти“ настанала како резултат и во корелација со досегашните авторски ликовни истражувања. Изложбата се состои од 15 - 20 експонати изработени со специфични ликовни техники, најчесто употребувани како синтеза односно во еден вид на комбинирана ликовна постапка од акрил, масло и друго. Сите тие ликовни дела се концептуално поврзани. Поради специфичната употреба на материјалите целокупната визура и естетика изложбата содржи одредена специфична лирска и медитативна структура која е со специфичен ракурс во поставувањето и градењето на композицијата и изразните ликовни структури. Самата ликовна изложба поради големината и обемноста на делата, бараше подолг период на подготовкa кој се одвиваше во неколку фази и тоа: осмислување, изработка, создавање на делата, аранжирање и монтажа на делата, организација на целиот процес, изготвување текст - есеј за каталогот, подготовкa и печат на каталогот и реализација на изложбата

Ликовната изложба „Фрагменти“ на авторката Сандрa Котевска се отвори на 17.12.2021 година, во горното фоаје на НУ Центар за култура – Битола. На изложбата на штафелаи беа поставени 16 слики масло на платно и 6 банери на столбовите во фоајето. Делата беа изложени до 24.12.2021 година. Изложбата свечено ја отвори директорот на НУ Центар за култура – Битола, Маја Андоновска Илијевски, додека пак осврт и рецензија на изложбата даде Владо Горевски – Рафикот – историчар на уметност од Битола. Во рамките на свеченото отворање на ликовната изложба, беше промовирана и книгата со поезија „Карши“ на авторката Маријана Котевска – Георгиева, во која на неколку страни се наоѓаат илустрации од делата на Сандрa Котевска кои беа и дел од самата изложба. Специјален гостин на настанот беше Бранислав Николов, вокалист на групата „Фолтин“. Од фотографии направени од делата, авторката имаше отпечатено платнени торби кои беа подарени на дел од посетителите на изложбата. За изложбата е изработен и отпечатен каталог. Со реализацијата на изложбата постигната е целта за афирмација на дел од современото македонско ликовно творештво, со што се популаризира современата ликовна уметност која е во корелација со светските ликовни случајувања. На отворањето беа присутни околу 30 посетители, а изложбата вкупно ја посетија околу 100 посетители.

17. САМОСТОЈНА ЛИКОВНА ИЗЛОЖБА НА ЕКСПОНАТИ „РУДИМЕНТИ“

автор Владимир Симоновски - ликовниот уметник и вајар

- НУ Центар за култура – Битола, фоаје
- Од 28 декември 2021 до 06.01.2022 година

Владимир Симоновски е роден е во 1974 година во Битола. Завршил Ликовна академија во Скопје, отсек вајарство во класата на професорот Беди Ибрахим. Претседател на Друштво на ликовните уметници на Битола од 2010 до 2014 година. Ја добил наградата на Македонскиот театарски фестивал „Војдан Чернодрински“ во Прилеп во 2017 година, за најдобар визуелен материјал за

претставата „Планетата Јов“ на Драмски театар – Скопје, како и наградата „4 Ноември“ на Друштво на ликовните уметници на Битола во 2019 година.

Учествувал во групните изложби: Vernissage, Битола 1995; Transform, Истанбул 2009; Art Muse, Битола 2013, 2014; Графичко триенале, Битола 2013; Графичко триенале, Шамолиер, Франција 2011; Годишни изложби на ДЛУБ, 2011-2019; Годишни четвртоноемвриски изложби, Битола, 2010-2014; Timecollectors, Битола 2013, Скопје 2014. Реализирал самостојни изложби: Прилеп 2014; Кавадарци 2014; Битола 2014; Битола 2017; Скопје (КИЦ), Кавадарци, Струга 2018. Соработувал како сценограф со режисерот Лука Кортина (2009) и како костимограф на ТВ серијата „Седум приказни за свршувањето“ (2001). Автор на дизајнот (сценографија, костимографија, плакат) на претставите: „Планетата Јов“ - Драмски театар – Скопје (2016) и „Буре барут“ - Драмски театар - Скопје (2016).

Самостојната изложба „Рудименти“ на академскиот скулптор Владимир Симоновски беше отворена на 28.12.2021 година, во просторот на Нова сцена во НУ Центар за култура - Битола во 19:00 часот. Изложбата се состои од 7 скулптури и еден објект, дела изработени со специфична техника од дрво, фурнir, апликации со колористички детали во специфична рељефна структура. Идејата, концептот и мислата се во корелација со филозофскиот контекст на постмодерната, но без упад на баналното и прозаичното. Ликовните елементи и воопшто ликовниот израз градат избалансирана концепција и структура. Поради специфичната употреба на материјалите, целокупната визура и естетика е во духот на метафизичкиот енформел. Како подлога на севкупната филозофска идеја е делото на швајцарскиот писател со светски реноме и влијание Макс Фриш. Делата се концептуално поврзани и откриваат избалансирана естетика намоќни симболички форми. Како рефлексија на средновековната иконична претстава „Слегувањето на Христос во адот“, публиката учествува во симнување во подземен простор во кој се согледува себеси низ скулпторски форми на раѓање, детска игра, духовен пад и преобразба.

За изложбата се дизајнирани плакат и каталог. Издавач е НУ Центар за култура – Битола и Маја Андоновска Илијевски, фотограф Диоген Хаџи-Коста Милевски, компјутерска подготовка и дизајн направи Тодор Ѓоревски, а го испечати Графопром – Битола. Еден ден пред настанот беа направени уметнички фотографии, додека за монтирање и аранжирање на постаментите се погрижи Горан Јованов. Тон мајстор на отворањето беше Милчо Неделковски, а светлото го подесуваше Никола Ѓорѓиевски.

Во каталогот за изложбата, историчарот на уметност и графичар Владо Ѓорески пишува: „*Владимир Симоновски* дантевски тргна во потрага по семиотиката на изгубената цивилизација, по светлината на Богочовекот, кој се слушта во нашиот нов свет, во нашите подруми, и повторно се распнува низ вкрстените портишта преку смртта и повторната преобразба во светлина не ќе воведуваат брзо во трансцендентното, во духовното, давајќи ни храброст да ја погледнеме смртта в очи оти подобро е да се биде мртвов човек одошто бесмртен робот. ... Владимир Симоновски ни ја фрла вистината пред нас, поставена на црниот крст на нашето распаѓање, наспроти левитирачкиот порти низ кои може да помине само оној што верува, но не во лажните пророци, не во лажните спасители, душогрижници за нашето „здраво“

опстојување. Во малиот, темен простор тој ги поставува суштинските остатоци од секој нас и нè раслојува во една поетска метаморфоза, во еден детски еклисириум, во една решетка на сите наши заробени слободи, отсекаде и засекогаш, во една лажна светлина на сите машински зборови што се замена за некогашните говорења. Конечно, тој ни ги остава клинците на сите наши распетија – љубовни, мечтателни, творечки, едноставни, скромни во сите сегменти на животот што сме го заборавиле.“

Изложбата беше отворена за посета од 28 декември 2021 до 6 јануари 2022 година при што ја посетија околу 200 посетители.

18. ТРАДИЦИОНАЛЕН КОНЦЕРТ НА ПОЗНАТИ ВАЛЦЕРИ, ПОЛКИ И МАРШОВИ ОД ВИЕНСКИ КОМПОЗИТОРИ „НОВОГОДИШЕН КОНЦЕРТ 2021“

- НУ Центар за култура – Битола, голема сала.
- 29 декември 2021 година, 20:00 часот.

Камерниот Оркестар на Битола е основан пред неколку децении и со неколку прекини егзистира до денес. Во почетоците бил составен од група ентузијасти кои во тоа време и во тие услови направиле многу за неговиот развој. Денес Камерниот Оркестар е составен од професионални музичари кои дипломирале, а некои и магистрирале на својот инструмент. Зад себе има многу успешни концерти низ државата, учество на сите реномирани фестивали за класична и популарна музика: *Битфест*, *Скопско Лето*, *Охридско Лето*, *Штипско Културно Лето*, *Прилепско Културно Лето* и други. Исто така реализирале концерти и низ балканските простори: *Nishvile* (Ниш), *Rock Village* (Банатски Соколац, Србија), *Bascarsiske Noci* (Сараево), *KotorArt* (Котор), Ужишко Културно Лето (Ужице), концерт во Белград во Комбанк Дворана, *Cloud Festival* (Ушче, Белград) пред десетилјадна публика и др. Оркестарот остварил соработка со врвни диригенти од државата и странство како: Александро Д'Агостини (Италија), Анатолиј Крстев (Бугарија), Борис Спасов (Бугарија), Иван Кожухаров (Бугарија), македонските диригенти: Саша Николовски-Гумар, Бисера Чадловска, Сашо Татарчевски, Ле Фи Фи, како и со светски познатите солисти: Роби Лакатош (Унгарија), Влатко Стефановски (С.Македонија), Керем Горсев (Турција) и др. На репертоарот на КОБ се наоѓаат дела од сите епохи – од раниот барок па се до современа класична и популарна музика. Нивните проекти: *“Rock Symphony”*, *“James Bond Symphony”*, *“Ladies Symphony”* и *„John Williams Symphony”* ги полнат салите низ Македонија, прифатени со огромен интерес. Диригент и уметнички раководител на Камерниот Оркестар на Битола е дипломираниот музичар Владимир Димовски.

Традиционалниот Новогодишен концерт на Камерниот оркестар на Битола се одржа на 29 декември 2021 година со почеток во 20 часот во Големата сала на НУ Центар за култура – Битола. Во рамките на програмата беа изведени најубавите валцери, полки и арии од Штраус, Шостакович, Верди, Лехар и други.

На овогодинешниот традиционален Новогодишен концерт насловен како „*Виена во Битола*“, на кој се изведуваа познати валцери, полки и маршови од Виенски композиторизедоа учество 35 уметници и тоа:

- 25 – уметници, инструменталисти од Камерниот оркестар на Битола на живчани инструменти, лимени или блех инструменти, пијано и диригент.
- Дел од ансамблот на Националната Опера и Балет: Саша Ефтикова, Христина Накевска, Марина Анастасовска, Миро Митрашиновик, Агим Бафтии, Ендре Кук, како и примабалерината Мими Поп-Алексова.
- Солистите: Благој Нацоски (тенор), Бильана Јосифов (сопран). Водител на програмата од концертот беше актерката Кристина Христова Николова.

На концертот беше изведена следната програма:

- „*Tritsch tratsh polka*“ – Јохан Штраус помладиот
- „*Dein ist mein ganzes herz*“ – Франц Лехар, солист Благој Нацоски,
- „*O moi babino caro*“ – Џакомо Пучини, солист Бильана Јосифов,
- „*Feuerfest polka*“ – Јохан Штраус Постариот, настапи дел од ансамблот на Националната Опера и Балет,
- „*Lippen schweigen*“ – Франц Лехар, настапија Бильана Јосифов и Благој Нацоски,
- „*Shostakovic waltz*“ – Дмитриј Шостакович,
- „*Fruhlingsstimmen*“ – Јохан Штраус Помладиот, настапи дел од ансамблот на НОБ и примабалерината Мими Поп Алексова,
- „*Meine lippen*“ – Франц Лехар, солист Бильана Јосифов,
- „*Unter donner ud blitz*“ – Јохан Штраус помладиот, настапи дел од ансамблот на Националната Опера и Балет,
- „*O'holly night*“ – Адам Адолф, настапи Благој Нацоски,
- „*Intermezo*“ – Пјетро Мaskaњи,
- „*An der schönen blauen Donau*“ – Јохан Штраус постариот, настапи дел од ансамблот на НОБ и примабалерината Мими Поп Алексова.
- „*Brindisi*“ – Џузепе Верди, настапуваат Бильана Јосифов и Благој Нацоски
- BIS – „*Radetzky march*“.

Концертот кој го проследија околу 400 посетители, го сними ТВ Тера – Битола, а изготвена е и соодветна фото документација.

19. ПРОЕКТ ОД ОБЛАСТА НА ИНВЕСТИЦИИИ „ОСПОСОБУВАЊЕ НА СИСТЕМОТ ЗА ДОЈАВА НА ПОЖАР“

Во рамките на проектот „Осспособување на системот за дојава на пожар“ во 2021 година набавен е и инсталiran комплетно нов систем за дојава на пожар и тоа: централа, разни видови на сензори, сирени, акумулатори, кабли и слично. Извршено е и соодветно монтирање, подесување, тестирање, пуштање во работа и обука на вработените за принципот на работа.

Со реализацијата на проектот зголемено е нивото на безбедност на вработените и посетителите и заштитата на објектот и опремата која ја поседува НУ Центар за култура - Битола.

**Збирен преглед на посетители во делот
IV. Манифестации во продукција на НУ Центар за култура – Битола
како и во соработка со други субјекти**

РБ	тип на манифестации	Број на настани	Посетители
1.	46-та Државна изложба на детски ликовни творби на тема „Народната култура како трајна инспирација во моето творештво“	1 (26 дена)	2.000
2.	22. Интернационалниот фестивал на монодрама - Битола	драми 11 (6 дена)	1.200
3.	Концерт на дуо кларинети „Горевски, Бакревски“	1 (1 ден)	25
4.	Самостојна изложба „Пејзажна стилизација“ од авторот Панде Петровски	1 (10 дена)	1.000
5.	Седма по ред Детска ликовна работилница на тема „Народната култура - трајна инспирација“	1 (4 дена)	96
6.	13-ти Семинар за традиционална музика и игра Битола - 2021	1 (4 дена)	50
7.	51-во издание на Републички фестивал на народни песни и игри „Илинденски денови“ Битола	40 (11 дена)	19.000
8.	Самостојна изложба „Црвено или сино“ од авторот Никола Славевски	1 (4 дена)	50
9.	Деветта по ред Изложба „Со љубов од Битола“ 2021“	1 (10 дена)	400
10.	Ликовна изложба од дела изработенина платно со акварел техника“Здивот на ветрот“ – Блашка Миева	1 (7 дена)	50
11.	Концерт на класична музика „Романтичните звуци на контрабасот“	1 (1 еден)	40
12.	13-ти по ред „Фестивал на музика од светот – Битола 2021“	3 (2 дена)	900
13.	Концерт на Битолскиот дувачки оркестар	1 (1 ден)	350
14.	Два филма во продукција на уметничка група, под наслов „ПАТЕМ ByTheWay Кино“	1 (1 еден)	40
15.	Ликовна изложба „Од ливадата на музите“ – Предели, Автор Драган Најденовски	1 (11 дена)	600
16.	Ликовна изложба на експонати од акрил, масло и др. „Фрагменти“ – автор Сандра Котовска	1 (8 дена)	100
17.	Самостојна ликовна изложбата на експонати „Рудименти“ автор Владимир Симоновски	1 (10 дена)	200
18.	Традиционален „Новогодишен концерт 2021“ на Камерниот оркестар на Битола	1 (1 ден)	400
	ВКУПНО	Настани 69 Денови 120	26.501

V. КИНОПРИКАЖУВАЧКА И ФИЛМСКА ДЕЈНОСТ

Годишен извештај за киноприкажувачка и филмска дејност на НУ Центар за култура – Битола за 2021 година

НУ Центар за култура - Битола располага со две сали кои се опремени за кино проекции „Голема сала“ со капацитет за 847 посетители и „Мала сала“ со капацитет за 107 посетители.

Капацитетот на салите според протоколите за КОВИД-19 до октомври 2021 година беше намален на 30% од капацитетот на салите.

Во втората половина на октомври, започнавме да работиме со 50% капацитет на салите.

Благодарение на филмскиот проектор BARCO DP2K-23B, со кој е опремена големата сала, НУ Центар за култура Битола има можност да ги прикажува сите најнови филмски наслови.

Малата сала не располага со ДЦП опрема за прикажување на филмови. Новите филмски наслови не се достапни на блу-реј технологија, што го отежнува планирањето и распределбата на филмови, како и зголемувањето на приходот од влезници.

Филмови се прикажуваа во периодот од 08.01.2021 до 04.04.2020 год, бидејќи од 04.04.2020 год, сите активности во НУ Центар за култура Битола беа прекинати поради ситуацијата со КОВИД-19.

Проекциите продолжија од 20.05.2021 година.

Вкупниот број на посетители на филмските проекции за 2021 год. изнесува 22.752 лица (од редовен репертоар и другите организирани активности, кои се споменати во продолжение).

Редовен репертоар

Од 08.01.2021 до 30.12.2021 година киноприкажувачка дејност е активна со две до четири проекции неделно до месец октомври, поради ограничувања кои произлегоа од актуелната ситуација со КОВИД-19.

Од месец октомври киното продолжи со редовна работа, со редовни проекции секој ден.

Вкупно беа прикажни 74 филмови, а бројот на проекции изнесува 210, при што киното го посетиле 22.752 посетители.

Во прилог е листа на насловите кои биле прикажани во редовен репертоар:

1. „Wonder Woman“ - 1984
2. „Збогум морони“
3. „Душа“
4. „Jakari иволшебното перо“
5. „Љубов, венчавки и други катастрофи“
6. „Мали нешта“
7. „Стрелец“
8. „После се судир“

9. „Том и Цери“
10. „Ава“
11. „Ловец на чудовишта“
12. „Godzilla vs King Kong“
13. „Уште една тура“
14. „Земја на номадите“
15. „Холивудска измама“
16. „Безопашестиот Пепе“
17. „Оливер Твист“
18. „Круела“
19. „Супер длабок“
20. „Нокна смена“
21. „Секавања од Италија“
22. „Брзи и бесни“
23. „Лука“
24. „Црната вдовица“
25. „Зајакот Петре Бегалче“
26. „Одредот на отпишаните“
27. „Крстарење во џунглата“
28. „Патролни шепи“
29. „Шанг Чи и легендата за десетте прстени“
30. „Нечиста крв“
31. „Малиот директор: Семеен бизнис“
32. „Џејмс Бонд: Не е време за умирање“
33. „Веном- 2“
34. „Тома“
35. „Мое езеро“
36. „Дина“
37. „Вечните“
38. „Спенсер“
39. „Семејството Адамс- 2“
40. „Јужен ветар- 2“
41. „Притаено зло“
42. „Куката Гучи“
43. „Енканто“
44. „Биби и Боби“
45. „Биби, Боби и една Снежкастична Нова година“
46. „Приказна од западната страна“
47. „Човек-пајак: Нема пат до дома“
48. „Сестри“
49. „Стакленото момче“
50. „Матрикс: Воскреснувања“

Викенд на филмови добитници на Оскар

Од 20 до 23.05.2021 беше одржан *Викенд на добитници на Оскар*, односно на двета најзначајни филмски наслови добитници на престижната награда Оскар.

Ревија на современ Јапонски филм

Во соработка со Амбасада на Јапонија беше организирана ревија на современи јапонски филмови. Ревијата се одржа на 10 и 11 јуни 2021 г. во малата сала. Беа прикажани филмовите „Покажи ми го патот до станицата“ и „Ресторан на небото“.

Специјална проекција на филмот „Уште една тура“

Во рамките на отварањето на “Денови на Креативна Европа Медиа МЕДИА” и во соработка со “European Film Challenge”, Канцеларијата на МЕДИА и Агенција за филм имаше специјална проекција на филмот „Уште една тура“ со ограничен број на посетители.

Викенд на Европски филм“

Европски филмски викенд беше организиран со цел промоција на европската филмска уметност. Беа прикажани филмовите Ноќна смена (10-11.06) и комедијата Сеќавања на Италија (12-13.06).

ИФФК „Браќа Манаќи“

Од 16 до 21 септември 2021 година во НУ Центар за култура – Битола беше одржано 42-то издание на ИФФК „Браќа Манаки“.

НУ Центар за култура Битола од самото свое постоење е клучен партнер во реализацијата на интернационалниот филмски фестивал.

За подготвка, реализација и други потреби на фестивалот, НУ Центар за култура- Битола на располагање ги става сите свои технички капацитети и човечки ресурси. Подготовките за реализација на фестивалот започнаа од 06 септември 2021 година, при што редовниот репертоар на киното беше прекинат и продолжи со работа по завршувањето на фестивалот.

Поради ситуацијата со КОВИД- 19 беше дозволен влез на публика ограничен на максимум 30% од капацитетот на салите. Беа спроведени сите пропишани КОВИД протоколи.

Отворањето на фестивалот се одржа на отворено во Пациото на НУ Музей Битола, на 16.09.2021 година. Од 17.09.2021 година до затворањето на фестивалот проекциите на филмовите се реализираа во Големата сала на НУ Центар за култура - Битола, а мистер - класовите во Малата сала.

Недела на Шпански филмови

НУ Центар за култура Битола во соработка со Амбасадата на Шпанија во Р.М. од 22.10 до 28.10.2021 организираше ревија на шпански филмови. Филмовите се прикажуваа во Малата сала, при што влезот беше слободен за сите посетители. Беа прикажани следните филмови:

22.10.2021 – „Омега“

23.10.2021- „Духот на пчелната кошница“

- 24.10.2021- „Девет писма за Берта“
 25.10.2021- „Национално наследство“
 26.10.2021- „Ракетата од Калабуч“
 27.10.2021- „Мата Харис“
 28.10.2021- „Невините светци“

Недела на современ полски филм

Центар за култура Битола во соработка со Амбасада на Република Полска, и Н.У.Кинотека на Р.С.М. ја организираа филмската ревија „Недела на современ полски филм“. Во Битола беа прикажани следните филмски наслови:

- 22.12.2021- „Траги“
 23.12.2021 – „Лице“
 24.12.2021 – „Соединетите држави на љубовта“

VI. МАНИФЕСТАЦИИ И ПРОЕКТИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА НА ДРУГИ СУБЈЕКТИ, ПОЕДИНЦИ, ЗДРУЖЕНИЈА И ИНСТИТУЦИИ ВО СОРАБОТКА СО НУ ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРА – БИТОЛА

Сценските простори на Центарот за култура – Битола се отворени за проекти, манифестации, концерти, претстави и други проекти од различни жанрови и дејности во организација на други институции, организации, здруженија, поединци и уметници од Република С. Македонија и странство. Дел од тие манифестации беа од комерцијален, а дел од непрофитен карактер. Најголемиот дел од манифестациите од непрофитен карактер се реализирани во соработка со НУ Центар за култура – Битола.

Согласно Летописната книга во 2021 година се реализираа:

Р.6.	МАНИФЕСТАЦИЈА	Вкупно: настани - денови		Посети- тели
		настани	денови	
1.	Концерти со народна музика и фолклор	4	3	1.100
2.	Концерти со забавна музика	1	1	50
3.	Изложби	5	21	705
4.	Театарски претстави	10	10	2.070
5.	Трибини, едукативни активности и други манифестации	8	8	357
6.	Промоции на книги, видео и музички спотови, саеми на книга	5	5	455
7.	Концерти на класична музика и балети	2	2	75
8.	Видео проекции – други субјекти	4	4	107
ВКУПНО		40	54	4.919

Согласно наведените податоци во НУ Центар за култура – Битола во 2021 година се реализираа вкупно 40 поединечни проекти (концерти, претстави, манифестации и сл.) во 54 денови во организација на други субјекти, поединци, здруженија на граѓани и институции во соработка со НУ Центар за култура – Битола, кои ги посетиле околу 4.919 посетители.

**VII. ЗБИРЕН ПРЕГЛЕД НА ПОСЕТИТЕЛИ НА РЕАЛИЗИРАНИТЕ
МАНИФЕСТАЦИИ ВО НУ ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРА – БИТОЛА ВО 2021**

рб	опис	Број на настани, активни денови, проекции	посетители
1.	Фестивали, манифестации, концерти во продукција и организација на НУ Центар за култура – Битола	69 настани 120 денови	26.501
2.	Киноприкажувачка и филмска дејност на НУ Центар за култура – Битола	74 филмови 210 проекции 149 денови	22.752
3.	Манифестации и проекти во организација на други субјекти во соработка со НУ Центар за култура - Битола	40 настани 54 денови	4.919
ВКУПНО			54.172

ВС / ЉС / МХМ / ЉКП /

НУ Центар за култура – Битола
Директор
Мая Андоновска Илијевски

